

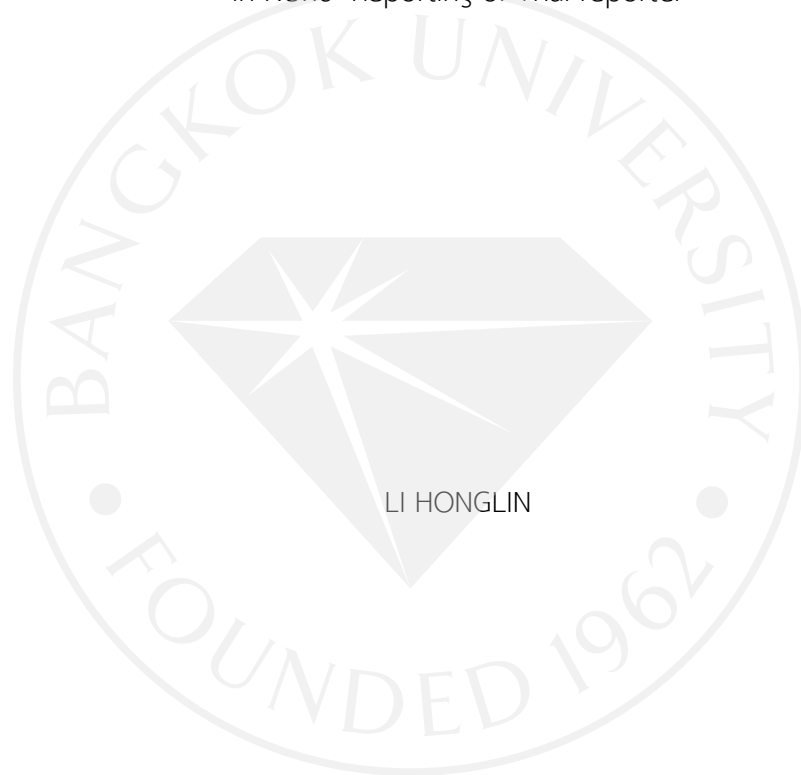
ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มี
ต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

The Attitude Gratification and Expectation of Thais of Chinese Towards
the Ethics in News Reporting of Thai reporter

ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อ
จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

The Attitude Gratification and Expectation of Thais of Chinese Towards the Ethics
in News Reporting of Thai reporter

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2560

© 2561

LI HONGLIN

สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง ทศนคติความพึงพอใจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อ
จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ผู้วิจัย LI HONGLIN

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม ชมงาม)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.มนทิรา ธาดานานวยชัย)

(ดร.สุชาดา เจริญพันธุ์ศิริกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

12 พฤษภาคม 2561

LI HONGLIN. ปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารเชิงกลยุทธ์, พฤษภาคม 2561,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อ
จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย (52 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.พรพหม ชมงาม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนใน
กรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้
1. เพื่อศึกษาทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการ
นำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนใน
กรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 3. เพื่อศึกษาชาวไทยเชื้อ
สายจีนในกรุงเทพมหานครมีความคาดหวังอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของ
สื่อมวลชนไทย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ทดสอบความตรงของเนื้อหาและความน่าเชื่อถือด้วยวิธีของครอนบาร์คกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30
คนได้ระดับความเชื่อมั่น .866 และแจกกับชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน
ส่วนวิธีการทางสถิติแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติ One Sample T-test เพื่อ
ทดสอบสมมุติฐานงานวิจัยความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ชาวไทย
เชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมี ทัศนคติความเห็นด้วยกับมีความพึงพอใจมากและมีความคาดหวัง
มากในด้านจรรยาบรรณการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

คำสำคัญ: ทัศนคติ, ความพึงพอใจ, ความคาดหวัง, จรรยาบรรณการนำเสนอข่าว

Li, H.L. M. Com. Arts (Strategic Communication), May 2018, Graduate School, Bangkok University.

The Attitude Gratification and Expectation of Thais of Chinese Towards the Ethics in News Reporting of Thai reporter (52 pp.)

Advisor: Assoc. Prof. Pornprom Chomngam, Ph.D.

ABSTRACT

The objectives of this study are to study the attitude gratification and expectation of the Thais of Chinese towards ethics in new reporting of Thai reporter. The close-ended questionnaire was used to collect data and the content validity and Cronbach's Alpha reliability tests were used in this study. The Cronbach's Alpha reliability test was .866 from 30 participants contributions. Moreover, 200 participants, who are Thais of Chinese, were asked to fill out questionnaire. The statistic methods were categorized into the descriptive and One Sample T-test methods. The result found that Thais of Chinese have high satisfaction and expectation for the ethics in new reporting of Thai reporter.

Keywords Attitude, Gratification, Expectation, Media Ethics of Reporting News

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ขอขอบคุณรศ.ดร.พรพหม ชมงาม อาจารย์ที่ปรึกษาและ ผศ. วัฒน ภูวทิศ กับ รศ.วัฒนา สุนทรธัย สำหรับข้อเสนอแนะที่ดีและเป็นแนวทางในการริเริ่มทำงานวิจัยในการครั้งนี้ อีกทั้ง ขอขอบคุณชาวไทยเชื้อสายจีนที่สละเวลากวักแบบสอบถาม จึงทำให้ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่หรือทุกท่านที่ช่วยเหลือเรื่องการทำ คำแนะนำตลอดจนกำลังใจและการสนับสนุน

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบการศึกษาในหลักสูตรวิชา นิเทศศาสตร์ ทั้งนี้ผู้วิจัยยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงให้ เกิดประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

LI HONGLIN

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่ออังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	4
1.7 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	6
2.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ	10
2.3 ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ (Expectancy Theory)	15
2.4 จรรยาบรรณในการเสนอข่าวของสื่อมวลชน	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	23
3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	23
3.3 วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	24
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
4.2 ข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.3 ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณ ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	32
4.4 ข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณ ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	34
4.5 ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย	36
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	37
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	39
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย	41
5.4 ข้อเสนอแนะทั่วไป	41
5.5 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	42
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	45
ประวัติผู้เขียน	52
เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการขออนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1: การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย	25
ตารางที่ 4.1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
ตารางที่ 4.2: ข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณ ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	30
ตารางที่ 4.3: ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณ ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	32
ตารางที่ 4.4: ข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณ ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	34
ตารางที่ 4.5: ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย	36

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1: กรอบแนวคิด	3
ภาพที่ 2.1: แผนภาพอิทธิพลของทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม	9
ภาพที่ 2.2: แสดงกระบวนการของความพึงพอใจจากสื่อ	12
ภาพที่ 2.3: แบบจำลองความคาดหวังและความพึงพอใจที่ได้รับ	15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้พัฒนาเข้าสู่ระบบดิจิทัลทันสมัย รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้เข้าชมเป็นจำนวนมากและหลากหลายได้ทั่วโลก เป็นยุคแห่งการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อคนในยุคนี้ที่ต้องพัฒนาตนให้ทันกับความทันสมัยทางการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งในสังคมยุคสื่อดิจิทัลพบว่า เจเนอเรชันกลุ่มวัย Gen Z (คนที่เกิด พ.ศ. ๒๕๔๐ ขึ้นไป Generation Z)

เหตุการณ์เทคโนโลยีทางการสื่อสารได้พัฒนาเข้าสู่ระบบดิจิทัลทำให้สื่อมวลชนได้มีการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการนำเสนอข่าวสารข้อมูลในยุคดิจิทัลเพื่อความรวดเร็ว ขาวสด ทันต่อสถานการณ์จนบางครั้งจะละเลยบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม สะท้อนให้เห็นถึงปัญหากระทบต่อจริยธรรมจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยซึ่งทำให้สื่อมวลชนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก เพราะว่ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชน ทั้งนี้สื่อมักจะนำเสนอข่าวโดยไม่คำนึงถึง “ข้อเท็จจริง” สื่อมักใส่ความคิดเห็นของตนเองลงไปในช่วง จุดนี้นั้นเป็นจุดสำคัญอย่างมากที่ทำให้สื่อกลายเป็นเครื่องมือชี้นำทัศนคติของผู้รับสารไปด้วย มักจะนำเสนอข่าวโดยแทรกแซงความคิดเห็นเชิงชี้นำไปยังผู้รับสาร ทำให้เกิดการคล้อยตามที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งทางสังคม ทั้งการใช้ภาษาและคำพูดเพื่อสร้างกระแสให้สำนักงานของสื่ออื่นๆโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อบุคคลที่เขียนถึง

ชาวไทยเชื้อสายจีน คือ ชาวจีนที่เกิดในประเทศไทยและเป็นเชื้อสายของผู้อพยพชาวจีนหรือชาวจีนโพ้นทะเล คนไทยเชื้อสายจีนมีประมาณ 9.4 ล้านคนในประเทศไทยหรือร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศและยังมีอีกจำนวนมากไม่สามารถนับได้ เพราะที่กลมกลืนกับคนไทยไปแล้วโดยการแต่งงานข้ามเชื้อชาติชาวไทยเชื้อสายจีน ส่วนมากบรรพบุรุษจะมาจากจังหวัดแต้จิ๋วในมณฑล กวางตุ้ง ทางตอนใต้ของจีนพูดภาษาแต้จิ๋วซึ่งเป็นภาษากลุ่มหมิ่นหนาน รองลงมาคือมาจาก แคะ ฮกเกี้ยน และไหหลำ จากนี้จะเห็นได้ว่าชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นอีกกลุ่มใหญ่หนึ่งที่อยู่ในไทย และได้เสพข่าวของไทย ฉะนั้นจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนเหมือนกัน

สรุปแล้ว ด้วยเหตุดังที่ได้กล่าวประชนชนไทยไม่เว้นแม้แต่ชาวไทยเชื้อสายจีนจึงมีทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอของสื่อมวลชนไทยและเท่าที่ผู้วิจัยค้นหการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีกาวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับด้านทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ฉะนั้นผู้วิจัย

จึงสนใจศึกษาประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นนี้ ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” ซึ่งเป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งศึกษาทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย เพื่อศึกษาความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย เพื่อศึกษาความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าประเด็นที่ค้นพบใหม่จากงานวิจัยนี้จะทำให้ผู้อ่านทราบถึงทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ทำให้ทราบถึงความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย และแนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสื่อมวลชนและบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

1.2 คำถามการวิจัย:

- 1.2.1 ชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- 1.2.2 ชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมีความพึงพอใจอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- 1.2.3 ชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมีความคาดหวังอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.3.1 เพื่อศึกษาทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- 1.3.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- 1.3.3 เพื่อศึกษาชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมีความคาดหวังอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

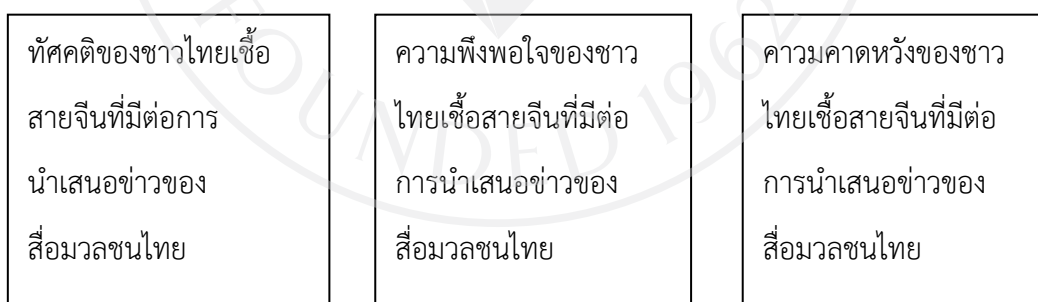
1.4.1 ขอบเขตของเนื้อหาการศึกษาครั้งนี้คือ “ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” โดยมุ่งศึกษาถึงทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยและศึกษาชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมีความพึงพอใจอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยกับศึกษาความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

1.4.2 ขอบเขตของประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้การวัดผลครั้งเดียว โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจำนวน 200 คนโดยศึกษาเฉพาะชาวไทยเชื้อสายจีนที่รับชมรายการข่าวที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ แต่ละตัวแปรไม่มีการสัมพันธ์กัน เป็นตัวแปรเป็นตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยจึงมีกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1: กรอบแนวคิด

สมมติฐาน

1. ทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก
3. ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านและผู้นำไปได้ดังนี้

- 1.6.1 ทำให้ทราบถึงทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- 1.6.2 ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- 1.6.3 ทำให้ทราบถึงความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- 1.6.4 ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะได้เป็นเอกสารที่ทำให้สื่อมวลชนชาวไทยทราบถึงชาวไทยเชื้อสายจีนมีทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยแล้วสื่อมวลชนไทยจะได้ปรับตัวและนำเสนอข่าวตามจรรยาบรรณและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 ทัศนคติ: หมายถึง เรื่องราวที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลเป็นการจัดระเบียบแนวความคิด ความเชื่อ อุดมคติ และสิ่งจูงใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเสมอ ทัศนคติมิใช่สิ่งที่มีมาแต่กำเนิดตรงกันข้ามทัศนคติจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆที่ตนได้เกี่ยวข้องอยู่ด้วยในภายนอก ทัศนคติจะมีลักษณะมั่นคงและถาวรภายหลังจากที่ทัศนคติได้ก่อตัวขึ้นมาแล้ว จะไม่เป็นภาวะที่เกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและจะไม่เปลี่ยนแปลงในทันทีทันใดที่ได้รับตัวกระตุ้นที่แตกต่างกันไป เพราะทัศนคติที่ก่อตัวขึ้นนั้นจะมีกระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปจัดระเบียบเป็นความเชื่อ หากจะเปลี่ยนแปลงจึงต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก

1.7.2 ความคาดหวัง: หมายถึง นึกไว้ คาดว่าจะได้ หมายถึง ปองไว้ แสดงความคาดหวังว่าจะต้องได้ในสิ่งที่คาดไว้นั้น ความคาดหวัง (Expectation) ได้แก่การตระหนักว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีหน้าที่หรือคุณสมบัติเฉพาะตัวหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ความคาดหวังที่บุคคลมีต่อสื่อก็คือ ความเชื่อของบุคคลที่เชื่อว่าสื่อนั้นมีศักยภาพพอที่จะให้ประโยชน์และความพึงพอใจแก่ตนและเป็นแรงจูงใจให้บุคคลเปิดรับสื่อนั้น

1.7.3 จรรยาบรรณ : คำว่า จรรยาบรรณ (Code of Ethics) สามารถแยกคำได้ว่า จรรยา หมายถึงความประพฤติที่ควรประพฤติในหมู่คณะ เช่น จรรยาแพทย์ จรรยาวิชาชีพครู จรรยาวิชาชีพทนายความเรามากจะนิยมใช้คำว่าจรรยาในความหมายแ่งบวก เช่น มีจรรยาหมายความว่ามีความประพฤติที่ดีในหมู่คณะ คำว่า บรรณแปลว่า หนังสือเมื่อนำคำมารวมกัน “จรรยาบรรณ” จึง

หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างได้กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงฐานะของสมาชิกและวิชาชีพนั้นๆอาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกรับชมรายการข่าวและทัศนคติ ความพึงพอใจในการเปิดรับชมรายการข่าวกับความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ
- 2.3 ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ (Expectancy Theory)
- 2.4 จรรยาบรรณในการเสนอข่าวของสื่อมวลชน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)

ทัศนคติ (Attitude) เป็นสภาพทางจิตของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยแสดงออกทางความรู้สึกว่า ชอบหรือไม่ชอบ ตามปกติแล้วบุคคลจะต้องมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเสมอ โดยทัศนคติสามารถบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสิ่งของและบุคคลกับสถานการณ์ กล่าวคือ ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ที่แสดงออกมาเป็นการประเมินค่า การบอกความรู้สึก ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ และส่งผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมต่อไป (ศักดิ์ไทย สุรกีจวรร, 2545, หน้า 138) ทัศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ดังนั้น จึงจำเป็นที่ต้องเข้าใจถึงความหมายของทัศนคติและกระบวนการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทัศนคติเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญมาก แนวคิดหนึ่งจากจิตวิทยา สังคม การสื่อสารทำให้มีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลายสำหรับการนิยามคำว่า ทัศนคตินั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533, หน้า 122) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นตัวชี้วัดว่า บุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง สิ่งของ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆโดยทัศนคติ นั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆซึ่งถือเป็นการสื่อสารภายในบุคคล (Interpersonal Communication) ที่เป็นผลมาจากการรับสารและจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

จุมพล รอดคำดี (อ้างใน อรรพรรณ ปิณฑน์โอวาท, 2542, หน้า 37) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้น มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ระดับ

1. การเปลี่ยนแปลงทางความคิด ซึ่งสิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดนั้นจะเกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆที่มีความแตกต่างและมีความน่าสนใจจากการนำเสนอของสื่อ การเปลี่ยนทัศนคติ การเปลี่ยนในระดับนี้จะมาจากประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งที่จะทำให้เกิดความสะเทือนใจ

2. การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคมซึ่งมีผลต่อบุคคล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บุคคลมักมีทัศนคติที่ไม่มั่นคงจนกว่าจะพบเจอประสบการณ์ซ้ำเดิมหลาย ๆ ครั้งจนก่อตัวเป็นทัศนคติขึ้นมา โดยการก่อตัวของทัศนคติไม่จำเป็นต้องมาจากประสบการณ์โดยตรง ต่อคน หรือสื่อ แต่อาจมาจากการได้ฟัง รับข่าวสารหรือข้อมูล เมื่อเกิดทัศนคติแล้วทัศนคตินั้นจะเป็นรากฐานในการกำหนดความรู้และสร้างทัศนคติใหม่ ๆ ต่อไป ทัศนคติจึงเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องระหว่างความรู้สึก ความเชื่อหรือความรู้ของบุคคลกับพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคติ โดยทัศนคติเป็นเรื่องของจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่ต้องการข้อมูลข่าวสาร ส่งผลต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เป็นไปได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบแล้วส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา โดยทัศนคติประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก และแสดงออกมาทางพฤติกรรมนั่นเองประเภทของทัศนคติ ดารณี พานทอง (2542, หน้า 43) จำแนกการแสดงออกทางทัศนคติเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 ทัศนคติในทางบวก คือ ความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีหรือยอมรับ ความพอใจ เช่น นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการโฆษณา เพราะวิชาการโฆษณาก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางความคิด

2.2 ทัศนคติในทางลบ คือ การแสดงออกหรือความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อม ในทางที่ไม่พอใจ ไม่ดี ไม่ยอมรับ ไม่มีความรู้มาก เช่น นิดไม่ชอบคนเลี้ยงสัตว์ เพราะเห็นว่าทำรุนแรงสัตว์การไม่แสดงออกทางทัศนคติ หรือมีทัศนคติเฉยๆ คือ มีทัศนคติเป็นกลางอาจจะเพราะว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆหรือไม่มีความโน้มเอียงทางความรู้ในเรื่องนั้นๆมาก่อนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude Change) Kelman (1967, p. 469)

อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ในแง่ของกระบวนการที่เกิดขึ้น โดยเชื่อว่าทัศนคติอย่างเดียวกันอาจเกิดขึ้นในตัวบุคคลด้วย กระบวนการที่เกิดขึ้น โดยเชื่อว่าทัศนคติอย่างเดียวกันอาจเกิดขึ้นในตัวบุคคลด้วยกระบวนการที่แตกต่างกันได้ โดยมีกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ ดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อตนเองและมุ่งหวังให้เกิดความพึงพอใจจากบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลนั้น การที่บุคคลยอมทำตามสิ่งที่

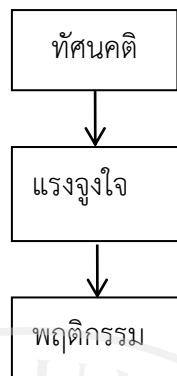
อยากให้เขาทำนั้น บุคคลอาจไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้น แต่เพราะความคาดหวังน่าจะได้รับรางวัลหรือการยอมรับจากผู้อื่นที่จะเห็นด้วยและทำตาม สรุปได้ว่า การยอมทำตามนี้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่จะผลักดันให้บุคคลยอมทำตามมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับจำนวนหรือความยิ่งใหญ่ของรางวัลและการลงโทษ เคลแมน กล่าวว่า บุคคลจะยอมตามบางสิ่งบางอย่างก็ต่อเมื่ออยู่ในภาวะที่ผู้มีอิทธิพลจะบังคับเขาได้ ดังนั้น จึงไม่มีทางเป็นไปได้ที่บุคคลจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติแบบถาวรจากการยินยอม

2. การเลียนแบบ (Identification) เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น ซึ่งการยอมรับนี้เป็นผลจากการที่บุคคลต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือที่พอใจระหว่างตนกับผู้อื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น จากการเลียนแบบนี้ ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนไปมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าที่ผลักดันให้เกิดการเลียนแบบ กล่าวได้ว่า การเลียนแบบเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความดึงดูดใจ (Attractiveness) ของสิ่งเร้าที่มีต่อบุคคลนั้น การเลียนแบบจึงขึ้นอยู่กับพลัง (Power) ของผู้ส่งสาร

3. ความต้องการที่อยากจะเปลี่ยน (Internalization) เป็นกระบวนการ ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือกว่า ซึ่งตรงกับความต้องการภายในและค่านิยมของบุคคลนั้น พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนี้จะสอดคล้องกับค่านิยมที่บุคคลมีอยู่เดิม ความพึงพอใจที่จะได้ ขึ้นอยู่กับเนื้อหารายละเอียดของพฤติกรรมนั้นๆ การเปลี่ยนแปลงความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรม ไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม จะส่งผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติทั้งสิ้น อิทธิพลของทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม ทัศนคติเป็นสิ่งที่มียู่ภายใน เป็นเรื่องของการจัดระเบียบแนวความคิด ความเชื่อ และสิ่งจูงใจที่บุคคลสนใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ฉลอง ภิมรัตน์ (2521, หน้า 45) กล่าวว่า ทัศนคติมีลักษณะเป็นนามธรรมทั้งความคิด ความเชื่อจนก่อให้เกิดแรงจูงใจ (Motivation) ของบุคคลที่พร้อมที่จะกระตุ้นให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรมและแรงจูงใจนี้เองเป็นตัวที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่จะทำหรือละเว้นสิ่งการกระทำต่างๆ ดังแผนภาพที่

ภาพที่ 2.1: แผนภาพอิทธิพลของทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม

จากแผนภาพจะเห็นได้ว่าเมื่อบุคคลมีทัศนคติเกิดขึ้น ก็จะเกิดแรงจูงใจแนวทางนั้นและส่งผลต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นการที่บุคคลมีทัศนคติที่เป็นไปในทางบวกก็อาจจะส่งผลให้พฤติกรรมถูกเปลี่ยนไปในทางบวก แต่ในทางกลับกันหากบุคคลมีทัศนคติในทางลบ ก็ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมในทางไม่ดีได้เช่นกัน การเปลี่ยนแปลงทัศนคติจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับความรู้และพฤติกรรม หากถูกระทบกระเทือนในระดับใดก็ตามจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น นอกจากนี้ องค์ประกอบทัศนคติ แรงจูงใจ พฤติกรรม ต่างๆ ในกระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร/ผู้รับสาร ลักษณะของข่าวสาร ตลอดจนช่องทางในการสื่อสาร ล้วนมีผลกระทบต่อทัศนคติทั้งสิ้น ซึ่งทัศนคติของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้จะคงทน แต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยตัวบุคคลสถานการณ์ข่าวสาร การชวนเชื่อที่ทำให้เกิดการยอมรับสิ่งใหม่ๆ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับค่านิยมของบุคคลนั้น นอกจากนี้ Zimbardo, 1997, p. 36) ยังพบว่า ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมมีความ เชื่อมโยงกัน การที่บุคคลจะเปลี่ยนทัศนคติ จะขึ้นอยู่กับความรู้ ถ้าบุคคลมีความเข้าใจสารที่ถูกส่งมาก็จะเกิดความรู้และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและเมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลง จะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมามีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติของบุคคลนั้นๆ การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกันก็เนื่องมาจากความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างของความรู้และทัศนคติก็อาจเกิดจากความแตกต่างจากการเปิดรับข้อมูลของแต่ละบุคคลและความแตกต่างในความเข้าใจของสารนั้นๆที่ถูกส่งมาสิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้เกิดประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน

2.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ (The Gratifications Theory)

เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นว่าข่าวสารจากสื่อมวลชนมีได้มีอิทธิพลกับผู้รับสารเสมอไป ผู้รับสารดังกล่าวที่เป็นตัวกำหนดอิทธิพลของข่าวสาร ถ้าผู้รับสารไม่แสวงหาไม่เปิดรับข่าวสารหรือไม่ใช้ประโยชน์จากข่าวสาร ข่าวสารนั้นก็ไม่มีผลอะไรกับผู้รับสารข่าวสารนั้น จะมีอิทธิพลหรือมีผลก็ต่อเมื่อผู้รับสารเปิดรับหรือใช้ข่าวสารนั้นเพื่อสนองความพึงพอใจของตน เช่น เพื่อเป็นคนทันสมัย เพื่อความรู้หรือเพื่อความบันเทิง โดยผู้รับสารมิใช่ผู้ถูกป้อนข่าวสารหรือเฉื่อยชาคอยแต่รับข่าวสาร (Passive Audien) เท่านั้น แต่เป็นผู้มีความกระตือรือร้น (Active Audience) มีบทบาทในการแสวงหาหลีกเลี่ยงหรือทำการเลือกสารที่จะเปิดรับข่าวสารต่างๆตามความพึงพอใจของตนเอง (พีระจิระโสภณ, 2531, หน้า 437)

ทฤษฎีนี้ยังตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า บุคคลจะเลือกใช้สื่อแตกต่างกันเพื่อสนองความต้องการและความพึงพอใจของตน การเลือกใช้สื่อหรือช่องทางการสื่อสารใดเป็นพฤติกรรมที่ถูกชักจูงใจให้เชื่อว่า สื่อนั้นจะทำหน้าที่ได้ตามที่ผู้ใช้สื่อแต่ละคนต้องการงานวิจัยที่ศึกษาถึงหน้าที่ของสื่อสารมวลชน จึงให้ความสนใจต่อแรงจูงใจของผู้รับสารในการใช้สื่อหรือการเลือกเนื้อหาของสื่อ

นอกจากนั้น พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการอันเกิดจากพื้นฐานด้านจิตใจของบุคคลนั้นๆและประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับจากสถานการณ์ทางสังคมของเขา แม้ว่าการใช้สื่อมวลชนนั้นจะไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับความต้องการทุกๆด้านของมนุษย์ แต่อาจมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการข้อมูลข่าวสารบางอย่าง หรือเพื่อชดเชยบางสิ่งที่ยากหายไปได้และหาไม่ได้ในขณะนั้น (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2528, หน้า 35)

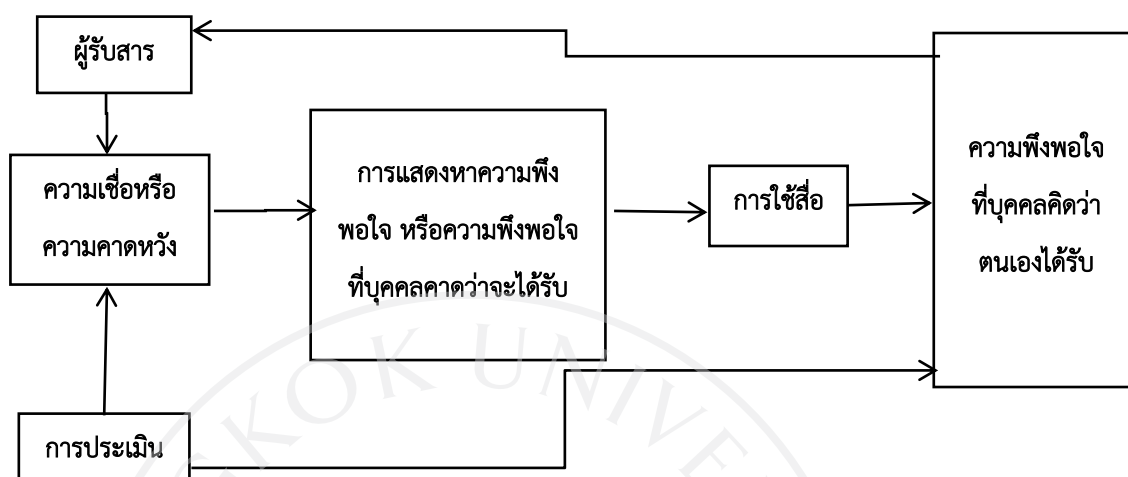
พฤติกรรมการรับสารของมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่เกิดจากปฏิกิริยาตอบโต้ต่อความต้องการของมนุษย์เองที่จะรักษารูปแบบพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือเมื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาให้ระบบชีวิตของตนเองอยู่ได้อย่างปกติ ดังนั้นทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้สื่อหรือผู้รับสารอะไรคือความต้องการแรงจูงใจที่จะเลือกเปิดรับข่าวสาร เช่นเดียวกับผู้ชมรายการข่าวก็ต้องการแสวงหาสื่อที่มาช่วยตอบสนองความต้องการของตน โดยอาจเลือกเปิดรับชมจากปัจจัยต่างๆของรายการไม่ว่าจะเป็นเนื้อหารายการ รูปแบบรายการตัว ผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมรายการเสื้อผ้าของผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการเหล่านี้ล้วนมีส่วนในการตัดสินใจ ทั้งยังมีความต้องการใช้สื่อเพื่อไปเติมเต็มในชีวิต เช่น ต้องการรับรู้ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ หรือเพื่อต้องการมีเรื่องสนทนากับผู้อื่น เป็นต้น อย่างไรก็ตามในการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อ นั้น ผู้รับสารจำเป็นต้องมีความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งจากสื่อก่อนจึงจะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจนั้นได้ Katz (1974, p.127) ได้แบ่งกลุ่มความต้องการดังนี้

1. Cognitive Need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อจะได้รับข่าวสาร ความรู้และความเข้าใจในตัวบุคคลเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ
2. Affective Need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อจะได้รับความพึงพอใจ หรือได้รับประสบการณ์ทางอารมณ์รวมทั้งในเรื่องของความสวยงามหรือ ศิลปะต่างๆ
3. Personal Integrative Need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อจะได้รับความเชื่อถือ ความมั่นใจ ความมั่นคงและสถานภาพอันเป็นที่ยอมรับ
4. Social Integrative Need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อจะได้รับความเชื่อถือ ความมั่นใจ ความมั่นคงและสถานภาพอันเป็นที่ยอมรับกับครอบครัวและในสังคมกลุ่ม เพื่อ

1. Escape Need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพความเป็นจริงชั่วขณะหลังจากได้ทราบแง่มุมแนวคิดต่างๆของทฤษฎีที่นักสื่อสารมวลชนหลายคนได้ให้ข้อเสนอแนะไว้มากมายดังกล่าวแล้ว เราควรที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ด้วยเนื่องจากการแสวงหาความพึงพอใจจากการใช้สื่อ (Gratification Sought) นั้นเป็นจุดที่แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมต่างๆเกิดขึ้นจากแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลการแสวงหาความพึงพอใจจึงมีตัวแปรต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องดัง

2. ความคาดหวัง (Expectation) ได้แก่ การตระหนักว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีหน้าที่หรือคุณสมบัติเฉพาะตัว หรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งความคาดหวังที่บุคคลมีต่อสื่อก็คือ ความเชื่อของบุคคลที่เชื่อว่าสื่อนั้นมีศักยภาพพอที่จะให้ประโยชน์และความพึงพอใจแก่ตนและเป็นแรงจูงใจให้บุคคลเปิดรับสื่อ นั้น (Palmgreen & Rayburn, 1985, pp. 26 อ้างใน พิมพลอย ปัจฉัยโย, 2551) ได้ร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อและความพึงพอใจและได้สร้างแบบจำลองขึ้นมาเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆตามแนวคิดนี้เรียกว่า Expectancy Value ซึ่งมีรูปแบบจำลองดังนี้

ภาพที่ 2.2: แสดงกระบวนการของความพึงพอใจจากสื่อ

จากภาพจะเห็นได้ว่าการแสวงหาความพึงพอใจจากสื่อเกิดจากความคาดหวังและการประเมินค่าในตัวสื่อ การแสวงหาความพึงพอใจจะนำไปสู่การเปิดรับการใช้สื่อ ทำให้เกิดความพึงพอใจที่บุคคลได้รับหรือเชื่อว่า ได้รับแล้วส่งผลย้อนกลับไปสนับสนุนหรือเปลี่ยนแปลงความเชื่อถือหรือความคาดหวังเดิมที่มีอยู่ของบุคคลกับคุณสมบัติของสื่อหรือเนื้อหาของสื่อที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ (Gratification Related Attributes) ซึ่งเป็นผลของความต้องการและค่านิยมของแต่ละบุคคลเช่น หากบุคคลประเมินค่าข่าวสารข้อมูลในทางบวกและคาดว่าโทรทัศน์สามารถให้ข่าวสารข้อมูลเช่นนั้น บุคคลจะมีความเคลื่อนไหวเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวผ่านสื่อโทรทัศน์เป็นต้น บุคคลผู้หนึ่งมีความต้องการตามสภาวะจิตใจและสังคม เช่น ถ้าต้องการเป็นคนรอบรู้ทันสมัยเพื่อเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นในสังคมและมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่าการบริโภคข่าวสารจากสื่อจะช่วยตอบสนองความต้องการของเข้าได้ เขาจึงประเมินสื่อแต่ละประเภทนั้นๆ ว่าน่าจะให้ข่าวสารเข้าได้จากนั้น จึงเกิดการแสวงหาความพึงพอใจที่บุคคลคาดว่าจะได้รับ นำไปสู่การเลือกใช้สื่อ โดยการเลือกดูข่าวจากรายการโทรทัศน์ที่น่าเชื่อถือแบบจำลองการใช้ประโยชน์จากสื่อเพื่อความพึงพอใจนี้ได้อธิบายกระบวนการรับสารจากสื่อมวลชนและการใช้สื่อมวลชนโดยปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้สื่อการเลือกบริโภคสื่อขึ้นอยู่กับความต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง แต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์ มีความตั้งใจและความต้องการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนเพื่อมาสนองความพึงพอใจของตนเองด้วยเหตุผลที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเลือกเปิดรับสารที่กล่าวถึงอิทธิพลต่างๆที่มีผลต่อการเลือกแสวงหาข่าวสารเพื่อมาสนองความต้องการของผู้รับสารที่มีพฤติกรรมใช้สื่อเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านความพึงพอใจซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของการเปิดรับข่าวสาร

ความพึงพอใจจากสื่อ (Gratification) เรามักนึกถึง ความพึงพอใจที่เราได้รับการเปิดรับสื่อ แต่ความพึงพอใจจากสื่อสามารถตีความหมายได้ 2 ประเด็นด้วยกันคือ

1. ความพึงพอใจที่บุคคลแสวงหาจากสื่อ (Gratification Sought) เป็นการมองในแง่ผลจากความเชื่อหรือความคาดหวังของบุคคล ตลอดจนการประเมินค่าเกี่ยวกับความพึงพอใจที่สื่อจะพึงให้ได้ อันเป็นแรงจูงใจและผลักดันให้บุคคลเปิดรับสื่อหรือเนื้อหาประเภทต่างๆ นักทฤษฎีหลายท่านเรียก ความพึงพอใจที่บุคคลแสวงหาจากสื่อนี้อีกอย่างหนึ่งว่าความพึงพอใจที่บุคคลคาดว่าจะได้รับจากสื่อ (Perceived Gratification Obtained)

2. ความพึงพอใจที่บุคคลได้รับจากสื่อ (Gratification Obtained) เป็นการมองในแง่ผลที่บุคคลได้รับหลังจากการเปิดรับสื่อหรือเนื้อหาของสื่อประเภทต่างๆซึ่งจะย้อนกลับไปสนับสนุนหรือเปลี่ยนแปลงตามความเชื่อมั่นเมื่อกล่าวถึงความพึงพอใจจากสื่อ เราสามารถสรุปความหมายความพึงพอใจที่บุคคลแสวงหาจากสื่ออันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้บุคคลนั้นเปิดรับชมสื่อด้วยเนื้อหาประเภทต่างๆซึ่งในประเด็นนี้จะเน้นสาเหตุที่ทำให้บุคคลเปิดรับชมสื่อเพื่อตอบสนองความพึงพอใจมาใช้ อธิบายแรงจูงใจ ปัจจัยที่มีผลให้บุคคลเลือกรับชมรายการและยังสามารถอธิบายถึงพฤติกรรมการรับชมรายการร่วมกับทฤษฎีการเปิดรับสื่อและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, 2554, หน้า 23-27)

จากที่กล่าวมาใน 4 ทฤษฎีข้างต้นเกี่ยวกับการพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารทฤษฎีการคาดหวังจากสื่อ ทฤษฎีแรงจูงใจและทฤษฎีการการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจมาใช้ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรเลือกรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยเมื่อผู้รับสารมีจุดมุ่งหมายต่อสิ่งใดในใจผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นก่อนจนทักกะนำไปสู่การเปิดรับสื่อและการได้รับประโยชน์และความพึงพอใจตามมานั้น มักจะมีจุดมุ่งหมายจากรสนิยมหรือความชอบส่วนตัวทั้งในด้านองค์ประกอบต่างๆของรายการ เช่น ผู้ดำเนินรายการ เนื้อหารายการที่รวดเร็วกระชับทันต่อเหตุการณ์มาตรฐานและคุณภาพของข่าวหรือสำนักข่าวหรือสิ่งใดก็ตามจึงเกิดแรงจูงใจในจิตใจว่าเมื่อต้องการทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวความเป็นไปของเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นก็จะเกิดการประเมินค่าและคาดหวังสื่อในใจเองว่ารายการข่าวจากช่องใดสามารถให้คำตอบที่ต้องการ โดยเมื่อเกิดแรงจูงใจความคาดหวังจะประเมินค่าของรายการข่าวของสื่อโทรทัศน์นั้นๆว่ารายการข่าวจากสถานีไหนน่าเชื่อถือ เป็นกลางในการนำเสนอข่าวสารมีความสดทันต่อเหตุการณ์นำเสนอแบบเจาะลึกซึ่งเมื่อผู้รับชมได้พิจารณาการนำเสนอและรูปแบบรายการแล้ว น่าจะตอบสนองความต้องการของเขาได้ เขาก็จะเกิดพฤติกรรมกรเปิดรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์นั่นเอง และโดยทั่วไปแล้วผู้รับชมจะเปิดรับชมข่าวจากช่องฟรีทีวี เพราะเป็นสื่อที่เป็นช่องทางกรรับชมที่เขาเคยชินและเป็นสื่อที่เลือกหาได้ง่ายสะดวกกว่าทางทีวีดาวเทียมหรือเคเบิลทีวีทั่วไปและเมื่อเขาได้รับ

ข้อมูลข่าวสารที่เขาต้องการครบถ้วนแล้ว ผู้รับชมจะเกิดความพึงพอใจตามมาในที่สุดหลังจากได้ใช้ประโยชน์จากการเปิดรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่องนั้นๆ

ทฤษฎีความพึงพอใจนี้ เน้นให้เราเห็นถึงความสำคัญของความต้องการของผู้รับสารซึ่งจะทำให้เราเห็นว่าในบุคคลแต่ละคนนั้นมีความต้องการแตกต่างกันของแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป โดยจะนำแนวคิดที่ว่าบุคคลใช้สื่อเพื่อการตอบสนองความต้องการของตนเองด้วยเหตุต่างกัน ผู้ศึกษาจึงนำทฤษฎีนี้มาเป็นกรอบในการศึกษาในส่วนของเหตุผลที่ความต้องการอ่านข่าวและศักยภาพในแสดงกระบวนการของความพึงพอใจจากสื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร

มณฑิรา อินคชสร (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่องการอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ : ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณข้อมูลที่ได้อ่าน ความจำและความพึงพอใจของผู้อ่านโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตผลจากการทดลองพบว่า ผู้ที่อ่านข่าวจากน.ส.พ.ออนไลน์สามารถอ่านข่าวในระดับความนำได้มากกว่าผู้ที่อ่านข่าวจากน.ส.พ. แต่ในการอ่านข่าวถึงระดับเนื้อหาผู้ที่อ่านข่าวจากน.ส.พ.สามารถอ่านข่าวได้มากกว่าผู้ที่อ่านข่าวจาก น.ส.พ.ออนไลน์ อย่างไรก็ตามทั้งผู้ที่อ่านข่าวจากน.ส.พ.และน.ส.พ.ออนไลน์สามารถจดจำเนื้อหาข่าวได้ในจำนวนชิ้นข่าวที่ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ที่อ่านข่าวจากน.ส.พ.ออนไลน์สามารถจดจำข้อมูลได้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงมากกว่าผู้ที่อ่านข่าวจากน.ส.พ. สำหรับด้านความสามารถในการดึงดูดความสนใจของรูปภาพและกราฟิก พบว่า รูปภาพ และกราฟิกเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในอันดับต้นๆที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ในส่วนของความพึงพอใจก็พบว่าผู้ที่อ่านข่าวจากน.ส.พ.และน.ส.พ.ออนไลน์จะรู้สึกพึงพอใจต่อลักษณะต่างๆ ของน.ส.พ.ทั้ง 2 ประเภทแตกต่างกันไป

สันทิต ทองรินทร์ (2543) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่เสนอข่าวที่มีเนื้อหาข่าวทั้ง 2 รูปแบบในเว็บไซต์เดียวกัน โดยผู้อ่านเห็นว่าทำให้สามารถเลือกอ่านรูปแบบที่ต้องการได้ตามสะดวกและตามวัตถุประสงค์การใช้งานที่แตกต่างกันของผู้อ่าน 2 กลุ่ม เช่น ถ้าผู้อ่านมีเวลามากหรือต้องการรายละเอียดหรือสนใจประเด็นข่าวใดจริงๆ หรือต้องการนำไปใช้อ้างอิงก็เลือกอ่านแบบละเอียดแต่ถ้ามีเวลาน้อย ต้องการข้อมูลที่รวดเร็วหรือแค่จะอ่านแบบผ่านๆ เพื่อทราบสถานการณ์รายวันก็เลือกอ่านแบบสรุปหรืออาจจะเลือกอ่านรูปแบบสรุปข่าวเพื่อจับใจความสำคัญแบบผ่านๆก่อนและถ้ามีข่าวที่สนใจค่อยคลิกไปอ่านรายละเอียดที่รูปแบบเต็ม ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่องค์กรหนังสือพิมพ์ในอนาคตไม่ควรมองข้ามไปจากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้นได้สอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังจากการเปิดรับ

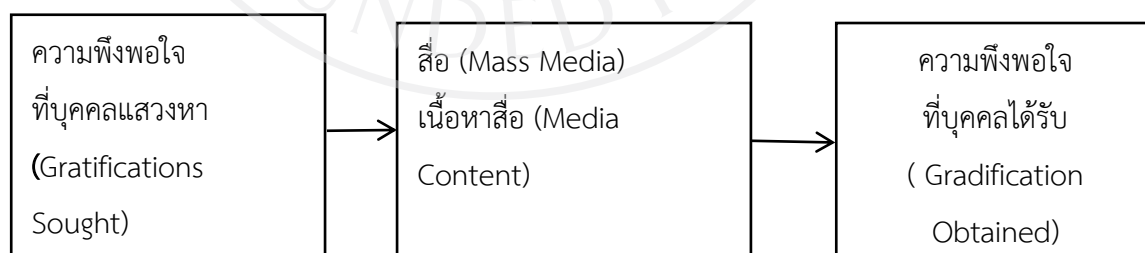
2.3 ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ (Expectancy Theory)

ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อเป็นทฤษฎีที่อธิบายพฤติกรรมของผู้รับสารพัฒนามาจากแนวทฤษฎีพฤติกรรมและแรงจูงใจ (Action/Motivation Perspective) และแนวทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจด้วยโดยเน้นในเรื่องการใช้สื่อว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างมีเป้าหมายตามหลักการที่ Schutz (1972 อ้างใน ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534, หน้า 92) นักสังคมวิทยาได้เสนอแนวทฤษฎีเชิงโครงสร้าง (Structural Approach) ว่าพฤติกรรมของมนุษย์ล้วนแล้วแต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจเนื่องจากก่อนที่มนุษย์จะลงมือทำสิ่งใด ต้องวาดภาพไว้ในใจก่อนแล้วว่านี้คือสิ่งที่ตนต้องกระทำ

แนวทฤษฎีพฤติกรรมและแรงจูงใจมีพื้นฐานมีหลักอยู่ 3 ประการ คือ

1. พฤติกรรมของมนุษย์นั้นเป็นอิสระสามารถที่จะเลือกแสดงพฤติกรรมต่างๆได้และมีอิสระที่จะให้ความหมายส่วนตัวกับพฤติกรรมและประสบการณ์ต่างๆ กล่าวคือไม่จำเป็นต้องมีความคิดเห็นเหมือนกับคนอื่น
2. แม้ว่าจะมีแรงจูงใจบางอย่างอยู่ภายในมนุษย์แต่ควรเลือกศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่ผู้รับสารสามารถอธิบายความหมายและวัตถุประสงค์ที่แสดงพฤติกรรมนั้นๆออกมา
3. สิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับแนวทฤษฎีนี้ คือ อนาคตที่ผู้รับสารสามารถมองเห็นนั่นคือผู้รับสารสามารถคาดการณ์ได้ว่า หากพฤติกรรมเช่นนี้เกิดขึ้น จะมีสิ่งใดเกิดขึ้นตามมาในอนาคตจากพื้นฐานแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมและแรงจูงใจ ทฤษฎีความคาดหวังจึงถูกนำมาใช้เพื่อศึกษาผู้รับสารและพฤติกรรมการสื่อสารซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.3: แบบจำลองความคาดหวังและความพึงพอใจที่ได้รับ

จากแบบจำลอง ความพึงพอใจที่แสวงหาจากนั้นนำไปสู่การเปิดรับสื่อ (Media Exposure) ผลก็คือความพึงพอใจที่ได้รับหรือผลอื่นๆที่ตามมาซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า (Discrepancy in Gratifications Obtained) นั้นอาจจะเป็นผลต่อการเปิดรับสื่อในเวลาต่อมาก็ได้ Galloway & Meek (1981, pp. 435-449) กล่าวไว้ว่า ในบางครั้งความคาดหวังสามารถเกิดขึ้นเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับสื่อ ซึ่งก่อให้เกิดผลต่อมาก็คือ ผู้รับสารเกิดความคาดหวังต่อสื่อและเนื้อหาสื่อเพื่อผลลัพธ์ คือ ความพึง

พอใจที่จะได้รับเมื่อมีการเปิดรับสื่อ (Exposure) และความพึงพอใจที่ได้รับของบุคคลต่อสื่อหนึ่งๆ อาจมากกว่าหรือน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ก็ได้

นอกจากนั้น Swenson (1987, pp. 237-254 อ้างใน มาริยา ไชยเศรษฐ์, 2546) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาความสัมพันธ์ของความคาดหวังและการแสวงหาความพึงพอใจ (Gratification Seeking) ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อนั้นจะสามารถนำไปสู่ความเข้าใจอันแจ่มชัดต่อเหตุการณ์ (Consequence) และแรงจูงใจ (Motivational Sources) ที่เป็นตัวก่อให้เกิดความต้องการที่จะได้รับความพึงพอใจ โดยผ่านการเปิดรับสื่อ การให้ความสำคัญกับแรงจูงใจในรูปแบบของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและการเปิดรับสื่อ โดยผ่านทฤษฎีการใช้ประโยชน์จากสื่อและความพึงพอใจ ซึ่งจะนำเสนอต่อไปได้ว่า เราสามารถนำทฤษฎีเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในงานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” คือ เมื่อผู้รับสารคาดหวังว่าสื่อมีความสามารถในการให้ข้อมูลข่าวสารในทุกๆ ด้านที่เขาต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เขาจะใช้ความคาดหวังที่มีต่อสื่อในใจนั้นมาคาดคะเนผลประโยชน์จากสื่อและความพึงพอใจซึ่งจะนำเสนอต่อไปได้ว่าเราสามารถนำเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ได้ในงานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” คือ เมื่อผู้รับสารคาดหวังว่าสื่อมีความสามารถในการให้ข้อมูลข่าวสารในทุกๆ ด้านที่เขาต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เขาจะใช้ความคาดหวังที่มีต่อสื่อในใจนั้นมาคาดคะเนผลประโยชน์ที่จะได้รับจากสื่อที่เขาเชื่อว่าเมื่อเปิดรับชมรายการนั้นๆ จะสามารถตอบสนองความพึงพอใจในการเปิดรับหรือใช้ประโยชน์จากสื่อ นั้นได้ ก็จะเกิดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อขึ้น เช่น ถ้าเขาคาดหวังว่ารายการข่าวช่องนี้มีความถูกต้องแม่นยำรวดเร็วในการนำเสนอข่าวทุกครั้ง บวกกับความนิยมในรายการข่าวที่ดูมีความเป็นมืออาชีพเที่ยงธรรมอยู่ในระดับแนวหน้าด้านเนื้อหาข่าวและการนำเสนอรายการมักมีความสดทันต่อเหตุการณ์นำเสนอก่อนช่องอื่นเสมอ เขาก็จะแสวงหาความพึงพอใจจากการใช้สื่อด้วยการเปิดรับสื่อจากรายการช่องนั้นๆ ที่เขาเชื่อ และคาดหวังแล้วว่า จะตอบสนองการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของเขาได้ในที่สุดนั่นเอง (มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, 2554, หน้า 13-16)

ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ เป็นทฤษฎีที่อธิบายว่าพฤติกรรมของผู้รับสารที่เกิดขึ้นจากการคาดคะเนล่วงหน้าถึงผลที่จะได้รับจากการกระทำ โดยแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุผลที่น่าพึงพอใจสำหรับตนเอง ผู้ศึกษาจึงนำทฤษฎีนี้มาเป็นกรอบในการศึกษาเพื่อนำทฤษฎีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจและจากพฤติกรรมการใช้บริการสื่ออ่านข่าวประเภทใดและใน ส่วนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยจะสามารถทราบถึงความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างจากสื่อมวลชนไทยในด้านจรรยาบรรณการนำเสนอรายการข่าวสาร

อาจารย์ ประทุมมา (2554) การวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของประชาชนในการปฏิรูปสื่อ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความคาดหวังในการปฏิรูปสื่อและเพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความคาดหวังในการปฏิรูปสื่อวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนในการปฏิรูปสื่อ โดยอาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อที่ได้จากการศึกษาจากคณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบสื่อมวลชนหรือ ค.พ.ส. เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคำถามหนึ่งคำถาม

(One-Question Survey) พบว่า ความคาดหวังในการปฏิรูปสื่อของประชาชนภายใต้กรอบของคณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบสื่อมวลชน “ค.พ.ส”. โดยมีวัตถุประสงค์หลักๆในการทำแผนงานการปฏิรูปสื่อมวลชนภาครัฐ และการพัฒนาสื่อมวลชนของเอกชนขึ้นโดยจากการมองภาพรวมของสื่อบุคลากรในการผลิตสื่อกลไกการตรวจสอบกันเอง โดยสื่อกลไกการตรวจสอบภาคประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สื่อที่นำเสนอเนื้อหาที่เป็นข่าว (News Media)

การจัดกลุ่มจำแนกประเภทที่นำเสนอเนื้อหาที่เป็นข่าวออกมาให้เป็นด้านแต่ละด้านโดยอาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อที่ได้จากการศึกษาจากคณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบสื่อมวลชนหรือ ค.พ.ส. ประกอบด้วยภาพรวมของสื่อหรือเนื้อหาของสื่อจากการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความต้องการในด้านเนื้อหาที่เป็นข่าวในหลายๆด้านด้วยกันไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาข่าวควรมีใหม่สดรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ มักได้รับความสนใจจากผู้รับสารในทันทีต้องใหม่ในที่เกิดเหตุและในเวลาเกิดเหตุ เพราะความใหม่สดรวดเร็วนี้จะช่วยเพิ่มมูลค่าของข่าวได้มากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าสถานีข่าวแต่ละช่องมักติดตามติดทำข่าวในเวลาที่เกิดเหตุการณ์จริง และสถานที่จริงเพื่อให้ได้ภาพและเสียงที่สมจริงเป็นการยืนยันได้ว่ามีแหล่งที่มาของข่าวสารจริงและมีคุณภาพโดยประชาชนต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของสื่อในด้านของข่าว

ดังนั้นความถูกต้องเป็นจริงสื่อมวลชนจะต้องไม่สอดแทรกความคิดเห็นของตนเองลงไปในช่วงข่าวต้องชัดเจนถูกต้องจากการสัมภาษณ์ความคาดหวังของประชาชนในการปฏิรูปสื่อซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุด แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างคาดหวังให้สื่อเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริงตามเหตุการณ์ โดยไม่มีการบิดเบือน มีความเป็นกลางจากกลุ่มประชากรให้ความคิดเห็นในส่วนของความคาดหวังของประชาชนในการการเปลี่ยนแปลงการปฏิรูปสื่อในเรื่องความเป็นกลางโดยประชาชนมีความต้องการให้สื่อมวลชนจะต้องมีความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ทำให้สังคมแตกแยก มีความยุติธรรมในการรายงานข่าวเป็นประโยชน์ เนื้อหาของข่าวควรมีสาระความรู้ เนื้อหาที่สร้างสรรค์ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเนื้อหาสารของข่าว เนื้อเรื่องหรือเนื้อหาข่าว คือส่วนที่อธิบายหรือขยายรายละเอียดของส่วนประกอบอื่นๆ ข้างต้นเพื่อให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวและเข้าใจลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นสื่อมวลชนควรมีการให้เกียรติสิทธิส่วนบุคคล

ไม่ก้าวก่ายแหล่งข่าวจนมากเกินไป สื่อมวลชนเป็นวิชาชีพที่ต้องอยู่กึ่งกลางระหว่างการแสวงหาข่าวสารเพื่อนำเสนอต่อประชาชน แต่อีกด้านหนึ่งก็คือ การแสวงหาข่าวสารมีความหลากหลาย สื่อมวลชนควรจะมีหลากหลายในการนำเสนอข่าว ในหลายๆแง่มุมไม่ซ้ำซากจำเจจากกลุ่มประชากร ให้ความคิดเห็นในส่วนของความคาดหวังของประชาชนในการปฏิรูปสื่อในเรื่องความหลากหลาย โดยประชาชนมีความต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายในด้านการนำเสนอด้านความแปลกใหม่ การใช้ภาษา ไม่ควรใช้ภาษาที่ก้าวร้าวหยาบคาย ส่อเสียดหรือภาษาที่สื่อเจตนาข่มขู่อารมณ์หรือทำให้ผู้อ่านหลงเข้าใจผิด โดยประชาชนมีความต้องการให้เปลี่ยนแปลงในด้านภาษาที่ผิด

ภาษาที่รุนแรง และภาษาที่กำกวม

บุคลากรในการผลิตสื่อ ด้านบุคลากรในการทำข่าวนั้นคือผู้เสาะแสวงหาข่าวและส่งข่าวตามระบบสื่อสารมวลชนโดยให้ข่าวสารที่เสนอเป็นประโยชน์แก่ผู้รับข่าวสาร หรือสาธารณชนภายใต้จรรยาบรรณทางวิชาชีพ จริยธรรมและกฎหมาย โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ การนำเสนอข่าวและจรรยาบรรณการนำเสนอข่าว สื่อมวลชนควรใช้วิจารณญาณในการนำเสนอข่าว ควรคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมและประชาชนเป็นสิ่งสำคัญไม่ควรเขียนข่าวโดยใช้อคติความคิดของตัวเองจะต้องมีจรรยาบรรณมีคุณภาพและรูปแบบการเสนอจะต้องปรับปรุงอยู่เรื่อยๆให้หน้าติดตามจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักข่าวนั้นเป็นเรื่องที่เปราะบางมากๆและต้องระวังเป็นที่สุดยิ่งวงการสื่อมวลชนนั้นมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อสังคม การเสนอข่าวสามารถสร้างพลังมวลชนหรือแม้กระทั่งเปลี่ยนแนวคิดของคนในสังคมต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ สื่อต้องมีความเที่ยงตรงรวมทั้งสื่อต้องมีจรรยาบรรณในการให้ข่าวที่ถูกต้องกับประชาชน มีความรับผิดชอบต่อสังคมมีจิตที่ยึดมั่นในจรรยาบรรณคัดกรอง วิเคราะห์ ไม่นำเสนอข่าวที่ผิดๆจนทำให้ผู้อื่นเสียหาย

กลไกการตรวจสอบกันเองโดยสื่อ

ประชาชนมีความเห็นว่า รัฐบาลต้องไม่มีอำนาจกำกับสื่อทุกชนิด สื่อจะต้องมีผู้ผลิตที่รับผิดชอบต่อประชาชนสื่อควรต้องปฏิรูปตัวเอง โดยไม่ต้องพึ่งรัฐควรที่จะได้รับอิสระในการนำเสนอให้มากกว่านี้ ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสื่อมวลชนเพื่อดูแลควบคุมความเป็นกลาง จรรยาบรรณของสื่อสารมวลชน ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา อิสระของสื่อที่ไม่จำเป็นต้องขึ้นต่อ รัฐบาล สื่อยังไม่อิสระพอแถมยังขึ้นกับฝ่ายที่มีอำนาจ แถมยังไม่เป็นกลางและยังถ่ายทอดไม่เป็นธรรมกลไกการตรวจสอบภาคประชาชน จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความคาดหวังในการปฏิรูปสื่อว่า ประชาชนในฐานะผู้รับสารมีความคาดหวังให้สื่อเปลี่ยนแปลงอะไรและอย่างไร พบว่า ไม่มีประชาชนกล่าวถึงกลไกการตรวจสอบภาคประชาชนนี้เลยกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประชาชนมีความเห็นว่าให้ปรับแก้ไขระเบียบของสื่อให้มีมาตรฐานระดับสากลเป็นอิสระไม่มีการแทรกแซงของรัฐและ

เอกชนให้มีความเป็นกลาง เสนอข่าวให้ตรงกับความเป็นจริง อยากให้มีกฎหมายเพื่อควบคุมสื่อมวลชน มีการนำเสนอข่าวให้คนทุกคนเข้าใจ ระเบียบ ความเป็นจริงที่มีกฎหมายดูแล

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนมีความเห็นว่า ให้ปรับแก้ไขระเบียบของสื่อให้มีมาตรฐานระดับสากล เป็นอิสระไม่มีการแทรกแซงของรัฐและเอกชนให้มีความเป็นกลางเสนอข่าวให้ตรงกับความเป็นจริง อยากให้มีกฎหมายเพื่อควบคุมสื่อมวลชน มีการนำเสนอข่าวให้คนทุกคนเข้าใจระเบียบ ความเป็นจริงที่มีกฎหมายดูแล

2.4 จรรยาบรรณในการเสนอข่าวของสื่อมวลชน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้น นอกจากควรให้ความสำคัญกับประเด็นด้านจริยธรรมแล้วสื่อมวลชนยังได้รับการคาดหวังให้ทำงานอยู่ภายใต้กรอบเรื่องจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอีกด้วย จรรยาบรรณหมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกอาชีพจนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 289) ซึ่งองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆที่มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของสื่อมวลชนก็ได้กำหนดจรรยาบรรณของทำงานด้านสื่อมวลชนไว้

ดังนั้น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้กำหนดจรรยาบรรณนักข่าว (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 2541) เพื่อธำรงไว้ซึ่งเกียรติคุณของนักข่าวและให้นักข่าวตระหนักถึง ภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อประชาชนโดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2541 เป็นต้นมาดังรายละเอียดต่อไปนี้ จากต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพของการเสนอข่าวและความคิดเห็นเพื่อสนองสิทธิแห่งการรับรู้ (Right to know) ของประชาชนนักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์พึงมีความรับผิดชอบในการเสนอข่าวและความสำนึกต่อวิชาชีพของตนดังต่อไปนี้

1. ไม่เสนอข่าวและภาพซึ่งรู้้อยู่แก่ใจว่าเป็นเท็จไม่ว่าในลักษณะใดๆ
2. ไม่เสนอข่าวและภาพซึ่งทำให้ประชาชนเสียขวัญ เกิดจากการแตกแยกกระทบกระเทือนความมั่นคงแห่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างประเทศ
3. ไม่เสนอข่าวและภาพลามกอนาจาร ซึ่งขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
4. ไม่เสนอข่าวลือและภาพไร้สาระชวนให้หลงเชื่อมง่าย
5. ไม่เสนอข่าวและภาพด้วยความลำเอียงอันอาจทำให้สาธารณชนวินิจฉัยคลาดเคลื่อน
6. ไม่สอดแทรกความเห็นใดๆของตนเองไปในข่าว
7. ในกรณีคัดลอกข้อความจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นต้องแจ้งให้ทราบซึ่งแหล่งที่มาของข้อความนั้น

8. ภาษาที่ใช้ในการเสนอข่าวและการบรรยายภาพ ต้องสุภาพ ปราศจากความหมายในเชิงเหยียดหยาม กระทบกระเทียบเปรียบเปรย เสียดสี

9. ไม่ใช้การเสนอข่าวและภาพ เป็นไปในทางโฆษณาตนเอง

10. ไม่เสนอข่าวและภาพซึ่งขัดกับสาธารณประโยชน์ของประชาชน และสังคมประเทศชาติ

11. ไม่เสนอข่าวและภาพซ้ำเดิมระบายสี บุคคล องค์กร สถาบันซึ่งตกเป็นข่าว

12. ไม่เสนอข่าวและภาพในเชิงดูหมิ่นเหยียดหยามลัทธิความเชื่อในศาสนาใด ๆ

13. พึงให้ความเคารพต่อลัทธิของบุคคลองค์กร และสถาบันอื่นตามกฎหมาย

14. พึงรับผิดชอบและแก้ไขโดยเปิดเผยและไม่ชักช้า ถ้าเกิดความเสียหายแก่บุคคล องค์กร หรือสถาบันในการเสนอข่าวผิดพลาด คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

15. พึงละเว้นการรับอามิสสินจ้างใดๆให้ทำหรือละเว้นการกระทำเกี่ยวกับ การเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมานอกจากจริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชนในสื่อกระแสหลักอย่างสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อวิทยุโทรทัศน์แล้วสื่อใหม่ คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์ต่างๆยังมีอิทธิพลต่อการบริโภคข่าวสารในปัจจุบันอีกด้วยจึงมีการตราหน้ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เพื่อควบคุมดูแลการทำงานของผู้ประกอบการวิชาชีพเกี่ยวกับสื่อใหม่ขึ้น

อาทิ พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติ ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ส่วนในด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณการสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อใหม่ เป็นหลักปฏิบัติที่จะกำกับดูแลความประพฤติในการปฏิบัติงานมีหลักต่างๆ ดังนี้ (ชยพล สุทธิโยธิน, 2548)

1. การนำภาพบุคคลมาใช้หรือเผยแพร่ทางสื่อใหม่ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของภาพเสียก่อน

2. การคัดลอกหรือนำผลงานของบุคคลอื่นที่ปรากฏในสื่อใหม่ไปใช้ควรอ้างอิงแหล่งที่มาหรือขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์เสียก่อน

3. การเผยแพร่ข้อเท็จจริงเรื่องใดที่อาจส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นหรือต่อองค์กรอื่น ควรมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงนั้น อย่างถี่ถ้วนเสียก่อน

4. ผู้ใช้สื่อใหม่ควรมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมอยู่เสมอ

5. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารใดๆ ควรเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

6. หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพหรือภาษาวิบัติ

7. ไม่เสนอเรื่องราวอันลามก

8. นำเสนอเรื่องราวที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียศีลธรรมอันดี

9. ไม่นำเสนอเรื่องราวที่เป็นการชี้ช่องการประกอบอาชญากรรมและการกระทำผิดทั้งปวง

10. การโฆษณาทางสื่อใหม่ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการโฆษณากำหนดไว้

11. ไม่โฆษณาสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและต่อสังคม

12. หลีกเลี่ยงการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังบุคคลอื่นในลักษณะเพื่อประโยชน์ทางการค้าขาย โดยที่บุคคลเหล่านั้นไม่พึงประสงค์หรือมิได้เป็นสมาชิกจากการรวบรวมและศึกษาหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพสื่อมวลชนแขนงต่างๆ พิจารณาร่วมกับการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนปัจจุบันจะเห็นได้ว่า แม้ว่าองค์กรที่กำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชนจะได้ตราหลักหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพสื่อมวลชนยึดถือปฏิบัติอย่างชัดเจน แต่ในการปฏิบัติหน้าที่จริงก็พบว่าบางครั้งสื่อมวลชนอาจปฏิบัติหน้าที่โดยละเมิด ละเลยหรือไม่ให้ความสำคัญกับหลักจริยธรรมหรือจรรยาบรรณที่ได้ตราขึ้นไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือโดยความตั้งใจก็ตามไม่เพียงการนำเสนอข่าวเท่านั้น แต่การละเมิดหลักจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของสื่อมวลชนยังปรากฏตั้งแต่การแสวงหาข้อมูลหรือการสื่อข่าวด้วย อาทิ การตั้งคำถามสัมภาษณ์ด้วยถ้อยคำไม่สุภาพการถามโดยพาดพิงถึงบุคคลที่สามในเชิงลบทำให้ถูกมองว่าเป็นการ “เลี่ยม” ทำให้เกิดความแตกแยกเป็นต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหยิบยกการตั้งคำถามสัมภาษณ์ของสื่อมวลชนขึ้นมาเป็นประเด็นในการวิจัย

แนวคิดจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนดังที่ได้กล่าวอธิบายได้เด่นชัดว่าจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนมีอะไรบ้างและในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้นนอกจากควรให้ความสำคัญกับประเด็นด้านจริยธรรมแล้วสื่อมวลชนยังได้รับการคาดหวังให้ทำงานอยู่ภายใต้กรอบเรื่องจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอีกด้วย ฉะนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนดังที่ได้กล่าวมากรอบในการศึกษาครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนของประเทศไทย

วิจิตรา รัชตวงศ์สกุล (2551) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสมาคมสื่อมวลชนในการควบคุมจริยธรรมของสื่อมวลชน จากข้อมูลทางด้านเอกสาร (Documentary Research) พบว่า การสื่อสารคือการส่งถ่ายข้อมูลจากคนกลุ่มหนึ่งไปยังคนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งอาจมีมากกว่า 1 คนและข้อมูลที่ได้ส่งออกไปนี้อาจเป็นความรู้ ความบันเทิงหรือข่าวสารเพื่อความรู้ความเข้าใจเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมในด้านบทบาทหน้าที่ของการสื่อสาร คือ การสื่อสารที่ได้ส่งผลต่อชีวิตและสังคม ซึ่งการกระทำดังกล่าว ควรต้องดำเนินอยู่ในกรอบแห่งจารีตประเพณีศีลธรรมจรรยาของสังคมตามกฎหมายระเบียบที่ได้กำหนดไว้ ด้านหน้าที่ของสื่อมวลชนคือปฏิบัติภารกิจของสื่อมวลชนที่ตีปกป้องและรักษาประเทศชาตินับถือความจริง ความถูกต้องแพร่กระจายข่าวสารหรือข้อเท็จจริงให้ประชาชนทราบ ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจให้ประชาชนอาจสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้หรือความบันเทิงควบคู่กันไปด้วยและสิ่งสำคัญที่สื่อมวลชนพึงปฏิบัติ คือ ทำหน้าที่ตรวจสอบภาครัฐเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนเพื่อมิให้ภาครัฐกระทำการใดนอกขอบเขตสิทธิรอนเสรีภาพของประชาชนด้านสิทธิและเสรีภาพ กล่าวคือ

สื่อมวลชนย่อมต้องมีสิทธิในการรับรู้ข่าวสารซึ่งในการรับรู้ข่าวสารนั้นต้องไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนและสื่อมวลชนควรที่จะมีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวหรือภาพข่าวโดยสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนควรอยู่ในหลักจริยธรรมวิชาชีพ หากเมื่อใดที่สื่อมวลชนไม่ปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณประชาชนผู้พบเห็นสามารถร้องเรียนไปยังสมาคมวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้ทางสมาคมวิชาชีพสื่อมวลชนทำหน้าที่ในการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปว่ากล่าวตักเตือนยังสื่อมวลชนผู้ที่กระทำผิดให้ดำเนินการอยู่ในหลักแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพด้านประวัติการสื่อสารมวลชนในประเทศไทยได้เริ่มในรัชสมัยของรัชกาลที่ 3 แต่คนไทยคนแรกที่ริเริ่มคือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงเป็นชาวไทยคนแรกที่เริ่มประวัติศาสตร์การสื่อสารมวลชนโดยการพิมพ์หนังสือเป็นตัวอักษรไทย เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาและเอกสารทางราชการในด้านประวัติความเป็นมาขององค์กรสื่อมวลชนทั้ง 3 นั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าเกิดจากมาตราที่ 40 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นสาเหตุให้ก่อเกิดการรวมตัวเพื่อที่จะจัดตั้งองค์กรอิสระ เพื่อควบคุมกันเองเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกภาพในองค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชนเพื่อให้สื่อมวลชนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพปราศจากการครอบงำทางการเมืองและทางธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการศึกษาข้อมูลทางภาคสนาม (Field Research) พบว่า ประชาชนส่วนมากคิดว่า สมาคมวิชาชีพสื่อมวลชนปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมจริยธรรมของสื่อมวลชน เป็นสถาบันที่มีการส่งเสริมเรื่องจริยธรรมและควบคุมดูแลพฤติกรรมจริยธรรมของสื่อมวลชนได้ ในระดับปานกลาง กล่าวคือ การควบคุม ดูแลสื่อมวลชนก่อนการนำเสนอข่าวนั้นเป็นไปได้ยาก ซึ่งสมาคมวิชาชีพสื่อมวลชนควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ ในการควบคุมดูแลเหล่าสมาชิกหรือเพิ่มกฎหมายขึ้นมารองรับผู้ที่กระทำผิดต่อวิชาชีพ อาจมีการลงโทษผู้ที่กระทำผิดต่อวิชาชีพและจากการผลแบบสอบถามของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นพบว่าส่วนใหญ่ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของจริยธรรมสื่อมวลชนในระดับปานกลางและสื่อมวลชนและประชาชนมีความเห็นตรงกันว่าควรมีบทลงโทษผู้ที่กระทำผิดทางวิชาชีพและสมาคมวิชาชีพสื่อมวลชนควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ในการควบคุม ดูแลเหล่าสมาชิกให้เพิ่มมากขึ้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” โดยเก็บข้อมูลจากชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

- 3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

- 3.1.1 ประชากรการวิจัยครั้งนี้คือชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตยวราชกรุงเทพมหานคร
- 3.1.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้ คือ ชาวไทยเชื้อสายจีนในเยาวชกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 จากจำนวน 500000 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่าง (sample size) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random) และเทียบจากสูตรและตารางกำหนดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%ที่ขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$

3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ครั้งนี้คือแบบสอบถามเรื่องวิเคราะห์เนื้อหาด้ำนจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

- แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว อายุ เพศ ระดับชั้นปีการศึกษาและอื่นๆ
- แบบสอบถามตอนที่ 2 ทัศนคติของชาวไทยที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- แบบสอบถามตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย
- แบบสอบถามตอนที่ 4 ความคาดหวังที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

3.3 วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1. วิธีการประเมินข้อมูล

ในการให้คะแนนการเก็บข้อมูลในแบบสอบถามมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยโดยแบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	สำหรับความคิดเห็น	มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง
4 คะแนน	สำหรับความคิดเห็น	มีความเห็นด้วย
3 คะแนน	สำหรับความคิดเห็น	มีความไม่แน่ใจ
2 คะแนน	สำหรับความคิดเห็น	มีความไม่เห็นด้วย
1 คะแนน	สำหรับความคิดเห็น	มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยโดยแบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	สำหรับมีความพึงพอใจ	มากที่สุด
4 คะแนน	สำหรับมีความพึงพอใจ	มาก
3 คะแนน	สำหรับมีความพึงพอใจ	ปานกลาง
2 คะแนน	สำหรับมีความพึงพอใจ	น้อย
1 คะแนน	สำหรับมีความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยโดยแบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	สำหรับมีความคาดหวัง	มากที่สุด
4 คะแนน	สำหรับมีความคาดหวัง	มาก
3 คะแนน	สำหรับมีความคาดหวัง	ปานกลาง
2 คะแนน	สำหรับมีความคาดหวัง	น้อย
1 คะแนน	สำหรับมีความคาดหวัง	น้อยที่สุด

3.3.2. การหาค่าความเชื่อมั่น

โดยการนำเครื่องมือไปทดลองใช้ มีวิธีในการดำเนินการดังนี้

3.3.2.1 นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่ม Try Out โดยการคัดเลือกสุ่มตัวอย่าง โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษา ซึ่งข้อมูลจะต้องไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นประชากรสำหรับการวิจัยอีก เนื่องจากบุคคลเหล่านี้จะรู้คำตอบจากการ Try Out ไปแล้ว จำนวนที่เหมาะสมในการทดลองเครื่องมือจะอยู่ที่ 30 คน

3.3.2.2 วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbrach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไม่ต่ำกว่า .70 จึงจะยอมรับได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค ของตัวแปร ปัจจัยที่ส่งผลต่อ จรรยาบรรณของสื่อออนไลน์ในการนำเสนอข่าวการละเมิดทางเพศเด็กและจรรยาบรรณของสื่อออนไลน์ในการนำเสนอข่าวการละเมิดทางเพศเด็ก มีดังนี้

ตารางที่ 3.1: การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

ปัจจัยในการทดสอบ	Cronbach's Alpha
ทัศนคติที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	.620
ความพึงพอใจที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	.738
ความคาดหวังเกี่ยวกับจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	.949
รวม	.866

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค พบว่า โดยรวมเครื่องมือวิจัย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .866 โดยตัวแปรทัศนคติที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยมีค่า 0.622 และตัวแปรความพึงพอใจที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยมีค่า .738 กับตัวแปรความคาดหวังที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยมีค่า .949 ดังนั้นแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง

3.3.2.3 เตรียมเครื่องมือที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงให้มากกว่าจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้สักเล็กน้อย เนื่องจากอาจจะมีเครื่องมือบางส่วนที่เสียหายในการเก็บข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

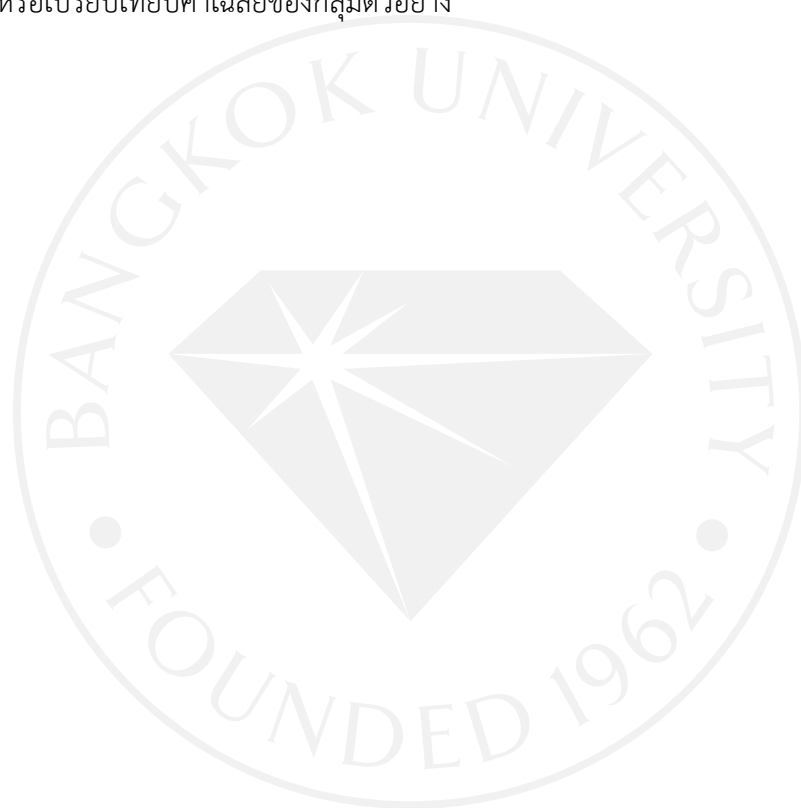
3.4.1 การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม เรื่องวิเคราะห์เนื้อหาต้านจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย แจกให้ชาวไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 ชุด กำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2561 – เดือนมีนาคม 2561 โดยวิธีให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลในแบบสอบถามด้วยตัวเอง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยจำแนกดังนี้

3.5.1 สถิติเชิงพรรณนา ค่าสถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละสำหรับรายงานข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงมาตรฐานสำหรับรายงานพฤติกรรมการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน

3.5.2 เนื่องจากลักษณะกลุ่มตัวอย่างเป็นลักษณะแบบตัวอย่างที่อิสระกัน (Independent Samples) ฉะนั้นผู้วิจัยจึงใช้สถิติ One Sample T-test เพื่อทดสอบสมมติฐานงานวิจัยความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

การสอบถามการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย โดยทำการสอบถามชาวไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผลที่ได้มีดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

4.3 ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณ ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

4.4 ข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณ ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	78	39.0
หญิง	122	61.0
รวม	200	100 .0

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ): ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	23	11.5
25 - 34 ปี	99	49.5
35 ปีขึ้นไป	78	39.0
รวม	200	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	10	5.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. หรือเทียบเท่า	7	3.5
ปวส. หรืออนุปริญญา	10	5.0
ปริญญาตรี	113	56.5
สูงกว่าปริญญาตรี	60	30
รวม	200	100.0
อาชีพ		
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	41	20.5
พนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชน	92	46.0
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	39	19.5
รับจ้างงานอิสระ	28	14.0
รวม	200	100.0
ช่องทางการรับข่าวสาร		
หนังสือพิมพ์รายวัน	13	6.5
หนังสือพิมพ์ธุรกิจ เช่น ประชาชาติธุรกิจ	8	4.0
วิทยุกระจายเสียง	1	0.5
วิทยุโทรทัศน์	46	23.0

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ): ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ช่องทางการรับข่าวสาร		
โทรศัพท์ดาวเทียม	3	1.5
Website ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต	32	16.0
เครือข่ายสังคมออนไลน์ อาทิ Facebook	97	48.5
รวม	200	100.0
ความเฉลี่ยที่ชั่วโมง/ต่อวัน		
ไม่เกิน 1 ชั่วโมง	120	60.0
1-2 ชั่วโมง	80	40.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามวิจัยในครั้ง นี้ มีจำนวนทั้งหมด 200 คน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 122 คน (ร้อยละ 61) เพศชายมี จำนวน 78 คน (ร้อยละ 39) มีอายุ 25 - 34 ปี จำนวน 99 คน (ร้อยละ 49.5) มีอายุ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 78 คน (ร้อยละ 39) มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 11.5) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 113 คน (ร้อยละ 56.5) ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มี จำนวน 60 คน (ร้อยละ 30) ระดับการศึกษาปวส. หรืออนุปริญญา มีจำนวน 10 คน (ร้อยละ 5) ระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน 10 คน (ร้อยละ 5) ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. หรือเทียบเท่า มีจำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.5) อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชน มีจำนวน 92 คน (ร้อยละ 46) ทำงานเป็นข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 20.5) ทำงานเป็นค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัวมี จำนวน 39 คน (ร้อยละ 19.5) ทำงานรับจ้างงานอิสระ มีจำนวน 28 คน (ร้อยละ 14) การรับ ข่าวสารส่วนใหญ่โดยช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media Network) อาทิ Facebook มีจำนวน 97 คน (ร้อยละ 48.5) การรับข่าวสารโดยวิทยุโทรทัศน์มีจำนวน 46 คน (ร้อยละ 23) การรับข่าวสารโดย Website ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต มีจำนวน 32 คน (ร้อยละ 16) การรับข่าวสาร โดยอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน มีจำนวน 13 คน (ร้อยละ 6.5) การรับข่าวสารโดยอ่านหนังสือพิมพ์ ธุรกิจ เช่น ประชาชาติธุรกิจ มีจำนวน 8 คน (ร้อยละ 4) การรับข่าวสารโดยโทรศัพท์ดาวเทียม มี จำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.5) การรับข่าวสารโดยฟังวิทยุกระจายเสียงมีจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.5)

ความเฉลี่ยชั่วโมงอ่านข่าวต่อวันส่วนใหญ่ไม่เกิน 1 ชั่วโมง มีจำนวน 120 คน (ร้อยละ 60) ความเฉลี่ยชั่วโมงอ่านข่าวต่อวัน 1 - 2 ชั่วโมง มีจำนวน 80 คน (ร้อยละ 40)

4.2 ข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ตารางที่ 4.2: ข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ทัศนคติที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ค่าเฉลี่ย $\bar{(x)}$	S.D	แปลผล
1. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว	3.34	.823	ปานกลาง
2. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ	3.42	.817	ปานกลาง
3. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบในทันทีเมื่อเสนอข่าวที่ผิดไปจากความเป็นจริง	3.48	.850	ปานกลาง
4. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่ละเมิดความเป็นสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่ปรากฏอยู่ในข่าว	3.64	.902	มาก
5. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวอ้างสิทธิในการเป็นสื่อเพื่อรับผลประโยชน์หรือเรียกร้องความได้เปรียบกับผู้อื่น	3.7	.941	มาก
6. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าว ควรคำนึงถึงอยู่เสมอว่า มีเยาวชนชายหญิงเป็นผู้อ่านด้วย	4.21	.822	มาก
7. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวบนข้อเท็จจริงที่ปรากฏแก่ผู้รับสาร	3.85	.934	มาก
8. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวสามารถดำรงตนให้อยู่ในขอบเขตและกริยามารยาทที่ดี	3.86	.839	มาก
9. ท่านคิดว่าส่วนใหญ่ผู้สื่อข่าวได้ละเว้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของพรรคการเมือง	3.58	1.004	มาก
10. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวใช้ภาพประกอบที่ตรงกับเนื้อข่าวและรูปภาพเหมาะสมกับเนื้อข่าว	3.77	.884	มาก

จากตารางข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ผู้วิจัยได้เรียงลำดับผลการวิจัยจากมากไปน้อยดังต่อไปนี้

1. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวควรคำนึงถึงอยู่เสมอว่า มีเยาวชนชายหญิง เป็นผู้อ่านด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย (4.21) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
2. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 2 คือ ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวสามารถดำรงตนให้อยู่ในขอบเขต และกริยามารยาทที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ย (3.86) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
3. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 3 คือ ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวบนข้อเท็จจริงที่ปรากฏแก่ผู้รับสาร โดยมีค่าเฉลี่ย (3.85) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
4. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 4 คือ ผู้สื่อข่าวใช้ภาพประกอบที่ตรงกับเนื้อหาข่าวและรูปภาพ เหมาะสมกับเนื้อหาข่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (3.77) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
5. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 5 คือ ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวอ้างสิทธิในการเป็นสื่อเพื่อรับ ผลประโยชน์หรือเรียกร้องความได้เปรียบกับผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ย (3.7) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
6. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 6 คือ ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่ละเมิดความเป็นสิทธิส่วนบุคคล ของผู้ที่ปรากฏอยู่ในข่าว โดยมีค่าเฉลี่ย (3.64) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
7. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 7 คือ ส่วนใหญ่ผู้สื่อข่าวได้ละเว้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของพรรคการเมือง โดยมีค่าเฉลี่ย (3.58) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
8. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 8 คือ ผู้สื่อข่าวแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบในทันทีเมื่อเสนอข่าวที่ ผิดไปจากความเป็นจริง โดยมีค่าเฉลี่ย (3.48) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง
9. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 9 คือ ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคง ของชาติ โดยมีค่าเฉลี่ย (3.42) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง
10. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 10 คือ ผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว โดยมี ค่าเฉลี่ย (3.34) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง

4.3 ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ตารางที่ 4.3: ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ค่าเฉลี่ย $\overline{(x)}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้สื่อข่าวใช้แหล่งข่าวปิด เช่น กรณีที่เป็นข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน ซึ่งไม่สามารถเปิดเผยแหล่งข้อมูลได้	3.39	.761	ปานกลาง
2. ผู้สื่อข่าวได้นำเสนอข่าวที่ทำให้ผู้อื่นยอมรับว่ามีการขัดกันในด้านผลประโยชน์ สิทธิพิเศษและผลประโยชน์ทับซ้อน	3.48	.808	ปานกลาง
3. ผู้สื่อข่าวไม่ควรเสนอข่าวที่สร้างความขัดแย้งความสัมพันธ์ระหว่างญาติและเพื่อนของผู้อื่น	3.59	.898	มาก
4. เมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้น ผู้สื่อข่าวจะแก้ไขในข้อผิดพลาดนั้นในทันที	3.47	.951	ปานกลาง
5. ผู้สื่อข่าวมีนำเสนอเนื้อหาข่าวที่หิวเราะเยาะความวิกลจริต จิตทรมาน หรือพลาดโอกาสของบุคคล	3.27	1.073	ปานกลาง
6. ผู้สื่อข่าวไม่ควรนำเสนอข่าวที่แสดงความสงสารหรือเห็นใจ	3.39	.986	ปานกลาง
7. ผู้สื่อข่าวควรคำนึงถึงเสมอว่าการหย่าร้าง การฆ่าตัวตายนั้น เป็นปัญหาสังคมสิ่งหนึ่งไม่ควรเสนอข่าวไปในเชิงไม่สุภาพ	3.85	.903	มาก
8. ผู้สื่อข่าวไม่นำเสนอข่าวที่ใส่ร้ายแก่บุคคลอื่น จนเสื่อมเสียชื่อเสียง	3.87	1.069	มาก
9. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่สร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชน	3.95	.917	มาก
10. ผู้สื่อข่าวได้ปิดบังอำพรางข่าวที่นำเสนอตามหลักวิชาชีพ	3.74	1.015	มาก

จากตารางข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ผู้วิจัยได้เรียงลำดับผลการวิจัยจากมากไปน้อยดังต่อไปนี้

1. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่สร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย (3.95) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
2. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 2 คือ ผู้สื่อข่าวไม่นำเสนอข่าวที่ใส่ร้ายแก่บุคคลอื่นจนเสื่อมเสียชื่อเสียง โดยมีค่าเฉลี่ย (3.87) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
3. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 3 คือ ผู้สื่อข่าวควรคำนึงถึงเสมอว่าการหย่าร้าง การฆ่าตัวตายนั้น เป็นปัญหาสังคมสิ่งหนึ่งไม่ควรเสนอข่าวไปในเชิงไม่สุภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย (3.85) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
4. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 4 คือ ผู้สื่อข่าวได้ปิดบังอำพรางข่าวที่นำเสนอตามหลักวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย (3.74) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
5. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 5 คือ ผู้สื่อข่าวไม่ควรเสนอข่าวที่สร้างความขัดแย้งความสัมพันธ์ระหว่างญาติและเพื่อนของผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ย (3.59) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
6. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 6 คือ ผู้สื่อข่าวได้นำเสนอข่าวที่ทำให้ผู้อื่นยอมรับว่ามีการขัดกันในด้านผลประโยชน์ สิทธิพิเศษและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีค่าเฉลี่ย (3.48) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง
7. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 7 คือ เมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้น ผู้สื่อข่าวจะแก้ไขในข้อผิดพลาดนั้นทันที โดยมีค่าเฉลี่ย (3.47) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง
8. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 8 คือ ผู้สื่อข่าวใช้แหล่งข่าวปิด เช่น กรณีที่เป็นข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน ซึ่งไม่สามารถเปิดเผยแหล่งข้อมูลได้ โดยมีค่าเฉลี่ย (3.39) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง
9. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 9 คือ ผู้สื่อข่าวไม่ควรนำเสนอข่าวที่แสดงความสงสารหรือเห็นใจ โดยมีค่าเฉลี่ย (3.39) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง
10. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 10 คือ ผู้สื่อข่าวมีนำเสนอเนื้อหาข่าวที่หัวเราะเยาะความวิกลจริต จิตทรมาน หรือพลาดโอกาสของบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ย (3.27) การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง

4.4 ข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ตารางที่ 4.4: ข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ค่าเฉลี่ย $\bar{(x)}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้สื่อข่าวนำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริงตามเหตุการณ์ โดยไม่มีการบิดเบือน	3.66	.959	มาก
2. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวควรคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมและประชาชนเป็นสำคัญไม่ควรเขียนข่าวโดยใช้ทัศนคติความคิดของตัวเอง	3.89	.918	มาก
3. ผู้สื่อข่าวไม่ควรใช้ภาษาที่ก้าวร้าวหยาบคาย ส่อเสียดหรือภาษาที่สื่อเจตนาข่มขู่อารมณ์หรือทำให้ผู้อ่านหลงเข้าใจผิด	4.06	.975	มาก
4. ผู้สื่อข่าวควรมีการให้เกียรติสิทธิส่วนบุคคลไม่ก้าวก่ายแหล่งข่าวจนมากเกินไป	4.13	.858	มาก
5. ผู้สื่อข่าวนำเสนอเนื้อหาที่สร้างสรรค์ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเนื้อหาสาระของข่าว	4.07	.860	มาก
6. ผู้สื่อข่าวมีความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ทำให้สังคมแตกแยกมีความยุติธรรมในการรายงานข่าว	4.14	.866	มาก
7. ผู้สื่อข่าวควรคำนึงถึงเสมอว่าการหย่าร้าง การฆ่าตัวตายนั้น เป็นปัญหาสังคมสิ่งหนึ่งไม่ควรเสนอข่าวไปในเชิงไม่สุภาพ	4.16	.903	มาก
8. ผู้สื่อข่าวควรนำเสนอข่าวที่สร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชน	4.29	.767	มาก
9. ผู้สื่อข่าวไม่กล่าวโจมตีคู่แข่ง	4.23	.923	มาก
10. ผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว	4.28	.871	มาก

จากตารางข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ผู้วิจัยได้เรียงลำดับผลการวิจัยจากมากไปน้อยดังต่อไปนี้

1. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ **ผู้สื่อข่าวควรนำเสนอข่าวที่สร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชน** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.29) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
2. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 2 คือ **ผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.28) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
3. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 3 คือ **ผู้สื่อข่าวไม่กล่าวโจมตีคู่แข่ง** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.23) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
4. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 4 คือ **ผู้สื่อข่าวควรคำนึงถึงเสมอว่าการหย่าร้าง การฆ่าตัวตายนั้น เป็นปัญหาสังคมสิ่งหนึ่งไม่ควรเสนอข่าวไปในเชิงไม่สุภาพ** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.16) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
5. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 5 คือ **ผู้สื่อข่าวมีความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ทำให้สังคมแตกแยกมีความยุติธรรมในการรายงานข่าว** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.14) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
6. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 6 คือ **ผู้สื่อข่าวควรมีการให้เกียรติสิทธิส่วนบุคคลไม่ก้าวร้าวแหล่งข่าวจนมากเกินไป** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.13) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
7. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 7 คือ **ผู้สื่อข่าวนำเสนอเนื้อหาที่สร้างสรรค์ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเนื้อหาสาระของข่าว** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.07) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
8. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 8 คือ **ผู้สื่อข่าวไม่ควรใช้ภาษาที่ก้าวร้าวหยาบคาย ส่อเสียดหรือภาษาที่ส่อเจตนาข่มขู่อารมณ์หรือทำให้ผู้อ่านหลงเข้าใจผิด** โดยมีค่าเฉลี่ย (4.06) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
9. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 9 คือ **ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวควรคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมและประชาชนเป็นสำคัญไม่ควรเขียนข่าวโดยใช้ทัศนคติความคิดของตัวเอง** โดยมีค่าเฉลี่ย (3.89) การแปรผลอยู่ในระดับมาก
10. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 10 คือ **ผู้สื่อข่าวนำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริงตามเหตุการณ์โดยไม่มีอคติบิดเบือน** มีค่าเฉลี่ย (3.66) การแปรผลอยู่ในระดับมาก

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 4.5: ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

	N	Mean	S.D.	t	df	Sig.(2-tailed)
ทัศนคติ	200	3.6836	.47514	5.166	199	.000
ความพึงพอใจ	200	3.5970	.50064	2.458	199	.015
ความคาดหวัง	200	4.0896	.62280	13.160	199	.000

จากตาราง วิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า สมมติฐานที่ 1 ยอมรับทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อ จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่า ($\bar{X}$ = 3.6836, SD = .47514) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 [t = 5.166 , p = 0.00]

สมมติฐานที่ 2 ยอมรับ ความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อ จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก โดยมี ($\bar{X}$ = 3.5970, SD = .50064) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 [t = 2.458 , p = 0.15]

สมมติฐานที่ 3 ยอมรับความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อ จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่า ($\bar{X}$ = 4.0896 , SD = .62280) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 [t = 13.160 , p = 0.00]

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 3. เพื่อศึกษาชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครมีความคาดหวังอย่างไรต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม จากชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน จากจำนวน 500000 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่าง (sample size) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random) และเทียบจากสูตรและตารางกำหนดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ โดยเทียบจากตารางกำหนดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนอายุของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากอยู่ระหว่าง อายุ 25 - 34 ปี ด้านการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรีและระดับการศึกษาปวส. หรืออนุปริญญา ระดับการศึกษา ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. หรือเทียบเท่าก็มีแต่มีจำนวนค่อนข้างน้อย

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชน รองลงมาคือ ทำงานเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจกับทำงานเป็นค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว และทำงานรับจ้างงานอิสระ

ช่องทางการรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่โดยช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media Network) อาทิ Facebook รองลงมาคือ การรับข่าวสารโดยดูวิทยุโทรทัศน์การรับข่าวสารโดย Website ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ตกับอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน หรือการรับข่าวสารโดยอ่าน

หนังสือพิมพ์ธุรกิจ เช่น ประชาชาติธุรกิจ การรับข่าวสารโดยโทรศัพท์ดาวเทียมและฟังวิทยุกระจายเสียง ส่วนความเฉลี่ยชั่วโมงอ่านข่าวต่อวันของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่เกิน 1 ชั่วโมง ความเฉลี่ยชั่วโมงอ่านข่าวต่อวัน 1 - 2 ชั่วโมงน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 ทศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ผลการวิจัยในด้านจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 10 ข้อของส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเชื้อสายจีน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดคือข้อที่ 6. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวควรคำนึงถึงอยู่เสมอว่ามีเยาวชนชายหญิงเป็นผู้อ่านด้วย รองลงมาคือข้อที่ 8. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวสามารถดำรงตนให้อยู่ในขอบเขตและกิริยามารยาทที่ดี ลำดับที่ 3 คือ ข้อที่ 7. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวบนข้อเท็จจริงที่ปรากฏแก่ผู้รับสาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 1. ผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ผลการวิจัยในด้านจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 10 ข้อของส่วนที่ 3 กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเชื้อสายจีน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดคือข้อที่ 9. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่สร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชน รองลงมาคือข้อที่ 8. ผู้สื่อข่าวไม่นำเสนอข่าวที่ใส่ร้ายแก่บุคคลอื่น จนเสื่อมเสียชื่อเสียง ลำดับที่ 3 คือ ข้อที่ 7. ผู้สื่อข่าวควรคำนึงถึงเสมอว่าการหย่าร้าง การฆ่าตัวตายนั้นเป็นปัญหาสังคมสิ่งหนึ่งไม่ควรเสนอข่าวไปในเชิงไม่สุภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 5. ผู้สื่อข่าวมีนำเสนอเนื้อหาข่าวที่หัวเราะเยาะความวิกลจริต จิตทรมาน หรือพลาดโอกาสของบุคคล

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

ผลการวิจัย ในด้านจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 10 ข้อของส่วนที่ 4 กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเชื้อสายจีน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด คือข้อที่ 8. ผู้สื่อข่าวไม่กล่าวโจมตีคู่แข่ง รองลงมาคือข้อที่ 10. ผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว ลำดับที่ 3 คือข้อที่ 9. ผู้สื่อข่าวไม่กล่าวโจมตีคู่แข่ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 1. ผู้สื่อข่าวนำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริงตามเหตุการณ์โดยไม่มีการบิดเบือน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยที่เป็นสาระสำคัญมานำอภิปรายผลวิจัยได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานทั้งหมดมี 3 ข้อย่อย ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐานชนิด One-Sample t-test มีผลรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ ทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก” สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า การแสดงจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 10 ข้อที่อยู่ในส่วนที่ 2 ทำให้กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเชื้อสายจีนเกิดทัศนคติเห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีดังต่อไปนี้ ทัศนคติ (Attitude) เป็นสภาพทางจิตของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ที่แสดงออกมาเป็นการประเมินค่า การบอกความรู้สึก ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ และส่งผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมต่อไป (ศักดิ์ ไทย สุรกิจบวร, 2545, หน้า 138) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้น มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ระดับ

1. การได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆที่มีความแตกต่างและมีความน่าสนใจจากการนำเสนอของสื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของบุคคล
2. ประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจแตกต่างกันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของบุคคล
3. ทัศนคติเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวพันระหว่างความรู้สึก ความเชื่อหรือความรู้ของบุคคลกับพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคติ โดยทัศนคติเป็นเรื่องของจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่ต้องการข้อมูลข่าวสาร ส่งผลต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ เป็นไปได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ และส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา โดยทัศนคติประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก และแสดงออกมาทางพฤติกรรมนั่นเอง (จุมพล รอดคำดี อ่างใน อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท, 2542, หน้า 37)

2. สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก ” สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า การแสดงจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 10 ข้อที่อยู่ในส่วนที่ 3 ทำให้กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเชื้อสายจีนมีความพึงพอใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ บุคคลจะเลือกใช้สื่อแตกต่างกันเพื่อสนองความต้องการและความพึงพอใจของตนการเลือกใช้สื่อหรือช่องทางการสื่อสารใดเป็นพฤติกรรมที่ถูกชักจูงใจให้เชื่อว่า สื่อนั้นจะทำหน้าที่

ได้ตามที่ผู้ใช้สื่อแต่ละคนต้องการงานวิจัยที่ศึกษาถึงหน้าที่ของสื่อสารมวลชนจึงให้ความสนใจต่อแรงจูงใจของผู้รับสารในการใช้สื่อหรือการเลือกเนื้อหาของสื่อ นอกจากนี้ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการอันเกิดจากพื้นฐานด้านจิตใจของบุคคลนั้นๆ และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับจากสถานการณ์ทางสังคมของเขาแม้ว่าการใช้สื่อมวลชนนั้นจะไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับความต้องการทุกๆด้านของมนุษย์ แต่อาจมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการข้อมูลข่าวสารบางอย่าง หรือเพื่อชดเชยบางสิ่งที่ขาดหายไปและหาไม่ได้ในขณะนั้น (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2528, หน้า 35)

3. สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับมาก” สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า การแสดงจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย 10 ข้อที่อยู่ในส่วนที่ 4 ทำให้กลุ่มตัวอย่างชาวไทยเชื้อสายจีนมีความคาดหวังมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ (Swenson, 1987, pp. 237-254 อ้างใน มารีญา ไชยเศรษฐ์, 2546) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาความสัมพันธ์ของความคาดหวัง และการแสวงหาความพึงพอใจ (Gratification Seeking) ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ นั้นจะสามารถนำไปสู่ความเข้าใจอันแจ่มชัดต่อเหตุการณ์ (Consequence) และแรงจูงใจ (Motivational Sources) ที่เป็นตัวก่อให้เกิดความต้องการที่จะได้รับความพึงพอใจโดยผ่านการเปิดรับสื่อ การให้ความสำคัญกับแรงจูงใจในรูปแบบของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและการเปิดรับสื่อโดยผ่านทฤษฎีการใช้ประโยชน์จากสื่อและความพึงพอใจซึ่งจะนำเสนอต่อไปได้ว่า เราสามารถนำทฤษฎีเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ได้ในงานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” คือ เมื่อผู้รับสารคาดหวังว่าสื่อมีความสามารถในการให้ข้อมูลข่าวสารในทุกๆด้านที่เขาต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เขาจะใช้ความคาดหวังที่มีต่อสื่อในใจนั้นมาคาดคะเนผลประโยชน์จากสื่อและความพึงพอใจซึ่งจะนำเสนอต่อไปได้ว่าเราสามารถนำเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ได้ในงานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” คือ เมื่อผู้รับสารคาดหวังว่าสื่อมีความสามารถในการให้ข้อมูลข่าวสารในทุกๆด้านที่เขาต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เขาจะใช้ความคาดหวังที่มีต่อสื่อในใจนั้นมาคาดคะเนผลประโยชน์ที่จะได้รับจากสื่อ ที่เขาเชื่อว่าเมื่อเปิดรับชมรายการนั้นๆจะสามารถตอบสนองความพึงพอใจในการเปิดรับหรือใช้ประโยชน์จากสื่อ นั้นได้ก็จะเกิดพฤติกรรมเปิดรับสื่อขึ้น เช่น ถ้าเขาคาดหวังว่ารายการข่าวช่องนี้มีความถูกต้องแม่นยำรวดเร็วในการนำเสนอข่าวทุกครั้งบวกกับความนิยมในรายการข่าวที่ดูมีความเป็นมืออาชีพเที่ยงธรรมอยู่ในระดับแนวหน้าด้านเนื้อหาข่าว และการนำเสนอรายการมักมีความสดทันต่อเหตุการณ์นำเสนอก่อนช่องอื่นเสมอ เขาก็จะแสวงหาความพึงพอใจจากการใช้สื่อด้วยการเปิดรับสื่อจากรายการช่องนั้นๆที่เขาเชื่อ และคาดหวังแล้วว่า จะตอบสนอง

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของเขาได้ในที่สุดนั่นเอง (มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, 2554, หน้า13-16)

จากผลสรุปรวมการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนจีน” แล้ว พบว่า ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวอยู่ในระลอก ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นเอกสารที่ทำให้สื่อมวลชนได้ทราบถึงชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังที่ดีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยแล้ว ได้นำเสนอข่าวตามจรรยาบรรณของสื่อและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกอย่างก็คือ เนื่องจากก่อนทำการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ค้นหาคำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพบว่า ยังไม่มีกาวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับด้านทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย ฉะนั้น ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นเอกสารที่สื่อมวลชนไทยนำไปใช้เป็นกลยุทธ์การส่งเสริมธุรกิจและการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับจีน เพราะกลุ่มเป้าหมายชาวไทยเชื้อสายจีนมีทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอมากและเชื่อถือสื่อมวลชนมากซึ่งไม่มีความคิดในเชิงลบต่อสื่อมวลชนไทย

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มของชาวไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจทำให้ได้ข้อมูลประมาณหนึ่งเท่านั้น จึงไม่สามารถมองภาพรวมได้ทั้งหมดของทั้งประเทศ

5.4 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.4.1 ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งด้านจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าว ควรคำนึงถึงอยู่เสมอว่ามีเยาวชนชายหญิงอ่านด้วย เพราะว่าสิ่งที่ปรากฏบนสื่อนั้นเป็นพื้นที่สาธารณะ แปลว่า ทุกคนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีข้อจำกัดและแน่นอนต้องมีเยาวชนอยู่ด้วย

5.4.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่า ผู้สื่อข่าวนำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริงตามเหตุการณ์โดยไม่มีการบิดเบือน

5.4.3 เนื่องจากหัวข้อการวิจัยนี้ไม่เคยมีคนศึกษามาก่อนหน้านี้ ฉะนั้นผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นกลยุทธ์การส่งเสริมธุรกิจและการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับจีน เพราะกลุ่มเป้า

หมายชาวไทยเชื้อสายจีนมีทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอมาก และเชื่อถึงสื่อมวลชนมากซึ่งไม่มีความคิดในเชิงลบต่อสื่อมวลชนไทย

5.5 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.5.1 ผู้วิจัยควรมีการเปรียบเทียบ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยกับทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของคนไทยในกรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยมีข้อแตกต่างกันอย่างไร

5.5.2 ผู้วิจัยควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาของสื่อมวลชนไทยที่ผิดจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าว

บรรณานุกรม

- ฉลอง ภิรมรัตน์. (2521). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: ประจักษ์การพิมพ์.
- ชยพล สุทธิโยธิน. (2548). *แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ ในเอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดารณี พานทอง. (2542). *ทฤษฎีจูงใจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิมพ์ลอย ปัจชัยโย. (2551). *พฤติกรรมกรเปิดรับและความพึงพอใจในรายการข่าวบันเทิงดาวกระจาย*. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พีระ จิระโสภณ. (2531). *องค์ประกอบและกระบวนการสื่อสาร ใน หลักการและทฤษฎีการสื่อสารมวลชน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มณฑิรา อินคชสาร. (2539). *การอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ : ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณข้อมูลที่ได้อ่าน ความจำและความพึงพอใจของผู้อ่าน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัสนันท์ อภิรมย์วิจิตร. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเปิดรับชมรายการข่าวบันเทิงของประชาชน ทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร*. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มารีญา ไชยเศรษฐ์. (2546). *ความคาดหวัง การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการที่นี้ประเทศไทย ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2528). *การใช้สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ: ทฤษฎีงานวิจัยและข้อเสนอแนะต่อการศึกษา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2534). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตรา รัชตวงศ์สกุล. (2551). *บทบาทของสมาคมสื่อมวลชนในการควบคุมจริยธรรมของสื่อมวลชน*. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศักดิ์ ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม ทฤษฎีและปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). *การสื่อสารกับสังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันทัต ทองรินทร์. (2543). *หนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทย แนวคิด การจัดทำ แนวโน้ม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรธรณ ปิรันธน์โอวาท. (2542). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ประทุมมา. (2554). *ความคาดหวังของประชาชนในการปฏิรูปสื่อ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.

Galloway, J.J., & Meek, F.L. (1981). *Communication Research 8*. Retrieved from
<http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/009365084011004005>.

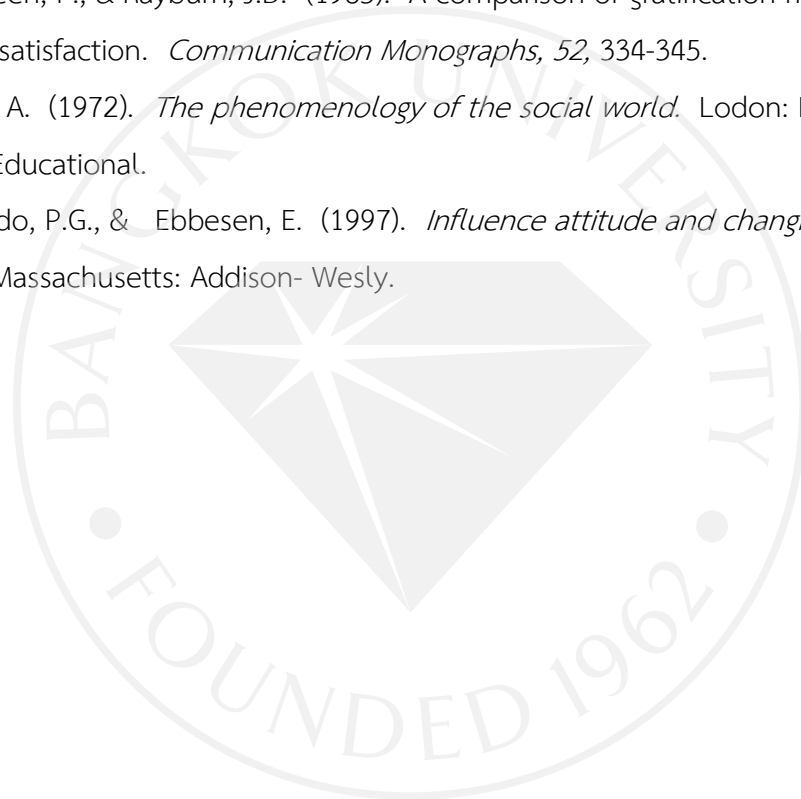
Katz. (1974). *The uses of mass communication*. New York: Praeger.

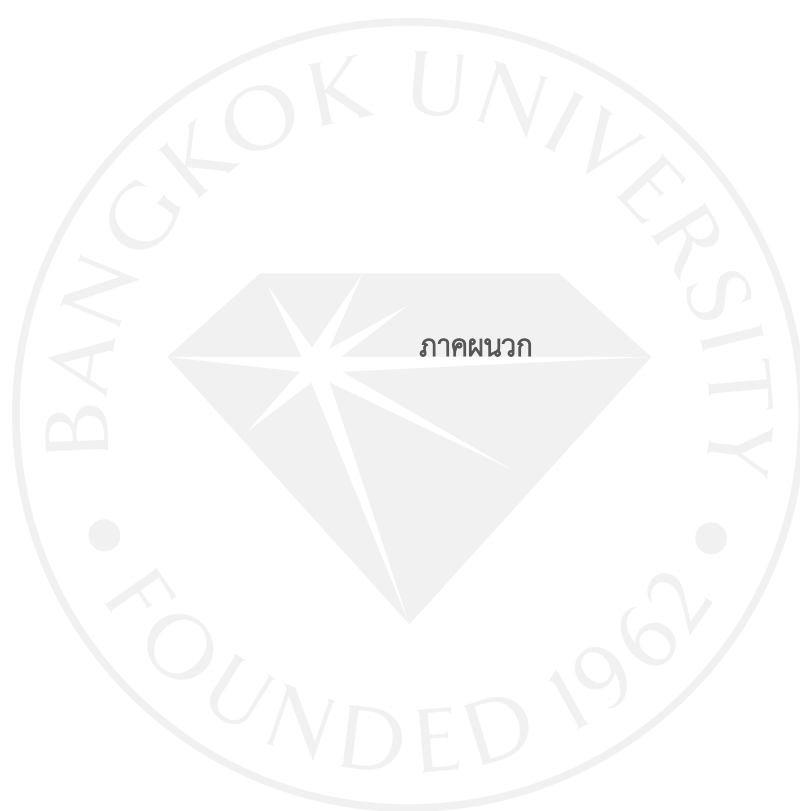
Kelman, H.C. (1967). *Dimension of compliance – gaining behavior*. Retrieved from
<http://www.jstor.org/stable/278681>.

Palmgreen, P., & Rayburn, J.D. (1985). A comparison of gratification models of media
satisfaction. *Communication Monographs*, 52, 334-345.

Schutz, A. (1972). *The phenomenology of the social world*. London: Heinemann
Educational.

Zimbardo, P.G., & Ebbesen, E. (1997). *Influence attitude and changing behavior*.
Massachusetts: Addison- Wesley.

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนใน กรุงเทพมหานครที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย” แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบรายวิชา TCA 701 การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน จึงขอความกรุณาท่านตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย ผู้วิจัยรับรองว่าคำตอบของท่านในแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ที่ตรงตามความจริงมากที่สุด (เลือกเพียงคำตอบเดียว)

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำแนะนำ : กรุณาตอบแบบสอบถามโดยเลือกตัวเลือกที่ตรงกับคำตอบและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ

( ) 1. ต่ำกว่า 25 ปี 2. ( ) 25 - 34 ปี 3. ( ) 35 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) 1. ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. หรือเทียบเท่า
( ) 3. ปวส. หรืออนุปริญญา ( ) 4. ปริญญาตรี
( ) 5. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

( ) 1. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ( ) 2. พนักงานบริษัท/ห้างร้านเอกชน
( ) 3. ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ( ) 4. รับจ้างงานอิสระ

5. ในแต่ละวัน ท่านรับข่าวสาร/สาระ/บันเทิง ผ่านช่องทางสื่อ ช่องทางใดมากที่สุด

(กรุณาตอบเพียง 1 ข้อ)

( ) 1. หนังสือพิมพ์รายวัน ( ) 2. หนังสือพิมพ์ธุรกิจ เช่น ประชาชาติธุรกิจ
( ) 3. วิทยุกระจายเสียง ( ) 4. วิทยุโทรทัศน์
( ) 5. โทรทัศน์ดาวเทียม ( ) 6. Website ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต
( ) 7. เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media Network) อาทิ Facebook

6. ท่านอ่านข่าวโดยเฉลี่ยกี่ชั่วโมง/ต่อวัน

( ) 1. ไม่เกิน 1 ชั่วโมง ( ) 2. 1 - 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเพื่อสำรวจทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

คำแนะนำ: กรุณาตอบแบบสอบถามโดยเลือกตัวเลือกที่ตรงกับคำตอบและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ทัศนคติที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ระดับทัศนคติ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1)
1. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว					
2. ท่านคิดว่านำเสนอข่าวที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ					
3. ท่านคิดว่าแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบในทันทีเมื่อเสนอข่าวที่ผิดไปจากความเป็นจริง					
4. ท่านคิดว่านำเสนอข่าวที่ละเมิดความเป็นสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่ปรากฏอยู่ในข่าว					
5. ท่านคิดว่าการนำเสนอข่าวอ้างสิทธิในการเป็นสื่อเพื่อรับผลประโยชน์หรือเรียกร้องความได้เปรียบกับผู้อื่น					
6. ท่านคิดว่าการนำเสนอข่าว ควรคำนึงถึงอยู่เสมอว่า มีเยาวชนชายหญิงเป็นผู้อ่านด้วย					
7. ท่านคิดว่าการนำเสนอข่าวบน					

ทัศนคติที่มีต่อจรรยาบรรณในการ นำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ระดับทัศนคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
ข้อเท็จจริงที่ปรากฏแก่ผู้รับสาร					
8. ท่านคิดว่าในนำเสนอข่าวสามารถตรง ตนให้อยู่ในขอบเขตและกริยามารยาทที่ดี					
9. ท่านคิดว่าผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่ได้ละเว้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของพรรค การเมือง					
10. ท่านคิดว่าใช้ภาพประกอบที่ตรงกับ เนื้อข่าวและรูปภาพเหมาะสมกับเนื้อข่าว					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการ นำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

คำแนะนำ : กรุณาตอบแบบสอบถามโดยเลือกตัวเลือกที่ตรงกับคำตอบและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่ สุด (1)
1. ผู้สื่อข่าวใช้แหล่งข่าวปิด เช่น กรณีที่เป็นข่าว เชิงสืบสวนสอบสวน ซึ่งไม่สามารถเปิดเผย แหล่งข้อมูลได้					
2. ผู้สื่อข่าวได้นำเสนอข่าวที่ทำให้ผู้อื่นยอมรับว่ามี การขัดกันในด้านผลประโยชน์ สิทธิพิเศษและ ผลประโยชน์ทับซ้อน					

จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. ผู้สื่อข่าวไม่ควรเสนอข่าวที่สร้างความขัดแย้งความสัมพันธ์ระหว่างญาติและเพื่อนของผู้อื่น					
4. เมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้น ผู้สื่อข่าวจะแก้ไขในข้อผิดพลาดนั้นในทันที					
5. ผู้สื่อข่าวมีนำเสนอเนื้อหาข่าวที่หัวเราะเยาะ ความวิกลจริต จิตทรมาน หรือพลาดโอกาสของบุคคล					
6. ผู้สื่อข่าวไม่ควรนำเสนอข่าวที่แสดงความสงสารหรือเห็นใจ					
7. ผู้สื่อข่าวควรคำนึงถึงเสมอว่าการหย่าร้าง การฆ่าตัวตายนั้น เป็นปัญหาสังคมสิ่งหนึ่งไม่ควรเสนอข่าวไปโน้มน้าวเชิงไม่สุภาพ					
8. ผู้สื่อข่าวไม่นำเสนอข่าวที่ใส่ร้ายแก่บุคคลอื่นจนเสื่อมเสียชื่อเสียง					
9. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวที่สร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชน					
10. ผู้สื่อข่าวได้ปิดบังอำพรางข่าวที่นำเสนอตามหลักวิชาชีพ					

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเพื่อสำรวจความคาดหวังของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย

คำแนะนำ : กรุณาตอบแบบสอบถามโดยเลือกตัวเลือกที่ตรงกับคำตอบและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ระดับความคาดหวัง				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ผู้สื่อข่าวนำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริงตามเหตุการณ์โดยไม่มีการบิดเบือน					
2. ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวควรคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมและประชาชนเป็นสำคัญไม่ควรเขียนข่าวโดยใช้ทัศนคติความคิดของตัวเอง					
3. ผู้สื่อข่าวไม่ควรใช้ภาษาที่ก้าวร้าวหยาบคาย ส่อเสียดหรือภาษาที่สื่อเจตนาขู่ขู่อาฆวนหรือทำให้ผู้อ่านหลงเข้าใจผิด					
4. ผู้สื่อข่าวควรมีการให้เกียรติสิทธิส่วนบุคคลไม่ก้าวก่ายแหล่งข่าวจนมากเกินไป					
5. ผู้สื่อข่าวนำเสนอเนื้อหาที่สร้างสรรค์ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเนื้อหาสาระของข่าว					
6. ผู้สื่อข่าวมีความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ทำให้สังคมแตกแยกมีความยุติธรรมในการรายงานข่าว					
7. ผู้สื่อข่าวควรคำนึงถึงเสมอว่าการหย่าร้าง การฆ่าตัวตายนั้น เป็นปัญหาสังคมสิ่งหนึ่งไม่ควรเสนอข่าวไปในเชิงไม่สุภาพ					
8. ผู้สื่อข่าวควรนำเสนอข่าวที่สร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชน					
9. ผู้สื่อข่าวไม่กล่าวโจมตีคู่แข่ง					

จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทย	ระดับความคาดหวัง				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
10. ผู้สื่อข่าวมีความเที่ยงธรรมในการรายงานข่าว					

ประวัติผู้เขียน

ชื่ออังกฤษ	MISS LI HONGLIN
ชื่อไทย	นางสาว รงรอง(หลิน)
วัน เดือน ปี เกิด	11/08/1992
ที่อยู่	318 Soi Nathong 4 , Radchadapisek Rd, Din-daeng, Bangkok 10400
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ. 2559 -ปัจจุบัน ทำงานในตำแหน่งพนักงานติดต่อ ต่างประเทศที่ O.K.S(THAILAND) CO.,LTD
การศึกษา	มัธยมศึกษา GuiGang high school มหาวิทยาลัย - พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2557 ศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ใน มหาวิทยาลัย ชนชาติกวางสีประเทศจีน - พ.ศ. 2557 -2559 ศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้านธุรกิจ ที่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จพะพระยา -พ.ศ. 2560 - 2561 คณะนิเทศศาสตร์ มหาลัยมหิดล สาขาการ สื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 1 เดือน สิงหาคม 2561 พ.ศ. 2561

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) [redacted] อยู่บ้านเลขที่ 318

ซอย หนาทอง 4 ถนน สีหะมาภิเษมา ตำบล/แขวง ดิน 66/9

อำเภอ/เขต ดิน 66/9 จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 102400

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว E23847588

ระดับปริญญา ตรี โท เอก

หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ คณะ นิเทศศาสตร์

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ” ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย

กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ” อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หัวข้อ ทัศนคติ ความพึงพอใจและความคาดหวังของชาวไทยต่อสารคดีที่มีต่อจรรยาบรรณในสารนิพนธ์ของสื่อมวลชนไทย

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้เรียกว่า “สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์”)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนา งาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาสิทธิในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่น ๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดย
ละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ... [redacted] ...ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
([redacted])

ลงชื่อ... [redacted] ...ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(อาจารย์อภิญญา จุลพิสิฐ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและพื้นที่การเรียนรู้

ลงชื่อ... [redacted] พยาน
(ดร.สุชาติ เจริญพันธ์ศิริกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ... [redacted] พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ปฐมา สตะเวทิน)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร